JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1853. **Woensdag 13 Julij.** **N°. 55.**

Prijs per halfjaar voor *Batavia* .... *f* 12.50
» » » » *Java* .... » 15.—
» » » » *Buitenbezittingen* ...... » 17.50
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, vóór postdag.

De prijs der Advertentiën *met derzelver herhaling* is **zestig duiten** voor de **vijf woorden**, behalve het zegel.

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

Publicatie.

VAN WEGE EN IN NAAM DES KONINGS.

DE GOUVERNEUR-GENERAAL VAN NEDERLANDSCH-INDIE,

Den raad van Nederlandsch-Indië gehoord:

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! *doet te weten.*

Dat Hij,

Lettende op de publikatie van 31 Julij 1852 (staatsblad no.54). bij welke openlijk aankondiging is gedaan, dat voor den tijd van één jaar, ten aanzien van de voor den grooten handel opengestelde havens van Palembang en Moeara-Kompeh, buiten werking is gesteld artikel twee van de publikatie van 19 September 1848 (staatsblad no. 44), en mitsdien, gedurende dat tijdvak, voor die havens van toepassing is verklaard het reglement op den invoer, den verkoop en het bezit van vuurwapenen en buskruid, gearresteerd bij het besluit van den Kommissaris-Generaal van 8 Augustus 1828 no. 26 (staatsblad no. 58), hetwelk dierhalve werd beschouwd als in de bedoelde publikatie woordelijk te zijn geinsereerd.

En in aanmerking nemende, dat het tijdelijk verbod van den invoer van vuurwapenen en buskruid in het rijk van Djambie gunstig heeft gewerkt ter bevestiging der rust in de residentie Palembang; dat evenwel de huishoudelijke staat van zaken in de aan het Djambische rijk grenzende divisie Rawas, nog niet van dien aard is, dat het bedoelde verbod alsnu gevoegelijk kan worden opgeheven.

Heeft goedgevonden en verstaan:

Nog voor den tijd van één jaar, ten aanzien van de voor den grooten handel opengestelde havens van Palembang en Moeara-Kompeh, buiten werking te stellen artikel twee van de publikatie van 19 September 1848 (staatsblad no. 44); wordende mitsdien, gedurende dat tijdvak, voor die havens van toepassing verklaard het reglement op den invoer, den verkoop en het bezit van vuurwapenen en buskruid, gearresteerd bij het besluit van den Kommissaris-Generaal van 8 Augustus 1828 no. 26 (staatsblad no. 58), hetwelk dierhalve wordt beschouwd als in deze woordelijk te zijn geinsereerd.

En opdat niemand deswege onwetendheid voorwende, zal deze zoowel in de Nederlandsche als in de Inlandsche en Chinesche talen alom worden gepubliceerd en geafficheerd, waar zulks te doen gebruikelijk is, en voorts worden opgenomen in het staatsblad van *Nederlandsche-Indië* en in de javasche courant.

Gelast en beveelt voorts, dat alle hooge en lage kollegien en ambtenaren, justicieren en officieren, ieder voor zoo veel hem aangaat, aan de stipte nakoming van deze de hand zullen houden, zonder eenige oogluiking of aanzien des persoons.

Gegeven te *Buitenzorg*, den 8sten Julij 1853.

(Staatsblad No. 55*a*.)

DUYMAER VAN TWIST.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indie.

De Algemeene Secretaris,
A. PRINS.

Publicatie.

VAN WEGE EN IN NAAM DES KONINGS.

DE GOUVERNEUR-GENERAAL VAN NEDERLANDSCH-INDIE,

Den Raad van Nederlandsch-Indie gehoord;

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Salut! *doet te weten:*

Dat Hij,

In aanmerking nemende, dat de sedert vele jaren herhaaldelijk aangewende pogingen door de chinezen ter Westkust van Borneo, om zich aan het gezag der daargestelde magten, zelfs met geweld, te onttrekken, de verdere toelating dier onrustige vreemde kolonisten allezins onraadzaam maken.

Heeft goedgevonden en verstaan:

Te bepalen, als volgt:

Art. 1. De aanvoer van chinezen in de wester-afdeeling van Borneo, onverschillig van waar, of welke plaats aangebragt, is onbepaald verboden.

Art. 2. De verbodsbepalingen op den aanbreng van en het verleenen van huisvesting aan chinesche nieuwelingen, voor Java daargesteld bij de besluiten van 14 November 1837 no. 1 (staatsblad no. 48), en 20 October 1838 no. 7 (staatsblad no. 40), worden voor de wester-afdeeling van Borneo van toepassing verklaard en beschouwd als in deze geinsereerd.

En opdat niemand deswege onwetendheid voorwende, zal deze, zoo wel in de nederduitsche als in de maleische en chinesche talen, alom worden gepubliceerd en geafficheerd, waar zulks te doen gebruikelijk is, en voorts worden opgenomen in het staatsblad van Nederlandsch-Indie en in de javasche courant.

Gelast en beveelt voorts, dat alle hooge en lage kollegien en ambtenaren, justicieren en officieren, ieder voor zoo veel hem aangaat, aan de stipte nakoming dezer de hand zullen houden, zonder eenige oogluiking of aanzien des persoons.

Gegeven te Buitenzorg, den 8sten Julij 1853.

(Staatsblad no. 56)

DUYMAER VAN TWIST.

Ter ordonnantie van den Gouverneur Generaal van Nederlandsch-Indie.

De Algemeene Sekretaris.
A. PRINS.

Benoemingen.

Civiel Departement.

ONTSLAGEN:

Eervol, wegens vertrek, mr. *T. H. der Kinderen*, als lid in den landraad der stad en voorsteden van Batavia.

Uit 's lands dienst, de ambtenaar *L. C. Zowran von Ranzow*, laatstelijk sekretaris van de wees- en boedelkamer te Soerabaya.

BENOEMD:

Tot 3 kommies ter sekretarie van den resident van Samarang, *R. R. J. Schlüter*, thans kommies bij den assistent-resident van policie te Samarang.

Tot kommies bij den assistent-resident van policie te Samarang, *H. C. van der Wal*, thans 1 klerk op het bureau van den resident van Samarang.

VERLEEND:

Wegens ziekte, een 2jarig verlof naar Nederland, aan den resident van Riouw *J. C. de Lannoy*.

ONTHEVEN:

Eervol, de civiele geneesheer *W. Bakhuis*, van de hem, krachtens besluit van 10 September 1852 no. 2, opgedragen waarneming der civiele geneeskundige dienst in de afdeeling Toeban van de residentie Rembang.

MAGTIGING VERLEEND:

Tot uitreiking aan den civielen geneesheer *W. Bakhuis*, van eene akte van toelating tot uitoefening van de genees-, heel- en verloskundige praktijk in de residentie Cheribon.

Tot het doen waarnemen van de civiele geneeskundige dienst in de residentie Cheribon, door *W. Bakhuis*.

GOEDGEKEURD:

De door den gezaghebber der Lampongsche Districten aangewezene personen, tot ambtenaren, in wier handen zullen moeten worden overgebragt en gesteld, schepen en goederen in zee of op de buitengronden gered, geborgen of gevischt wordende, bedoeld bij art. 550 van het wetboek van koophandel voor Nederlandsch-Indie, en door of ten overstaan van wie, schepen strandende of brekende, of goederen gevischt wordende aan of op vaste stranden. bij uitsluiting van alle anderen, moeten gered of geborgen worden, bedoeld bij art. 521 van genoemd wetboek, als:

Voor de oost- en westzijde van de Lampongsbaai:

De regent van Telok-Betong.

Voor de oost- en westzijde der Keizersbaai:

De pateh van Samangka.

Marine-Departement.

VOORLOOPIG OPGEDRAGEN:

De waarneming der betrekking van direkteur van het marine etablissement op het eiland Onrust, aan den luitenant.ter-zee 1ste klasse van de Koninklijke nederlandsche marine, tevens adjudant van den Gouverneur-Generaal, *N.* baron *Gansneb* genaamd *Tengnagel*.

Advertentien.

DE KÂDRAAIJER. (*vervolg*)

» Wat verlangt gij, vader GORON?" vroeg de jongman, dezen met bevreemding aanziende. — » Gij zult mij hiervoor iedereen zeggen, waarom NETTE zich gisteren avond bij u in de grot bevond!" zeide de zeeman, met een blik op LOUIS, waarin al zijn haat te lezen was. » Maar spreek de waarheid, hoort gij wel? de volle waarheid! Want doet gij dat niet, dan zal het uwe laatste logen wezen." — » Ik behoef niet te liegen," zeide de kâdraaijer bewogen, maar met eene vaste stem. » Gij hebt het, naar het schijnt op mij gemunt, uwe dochter vreesde voor het ergste, en toen zij hare koe wilde halen, begaf zij zich naar de Rots van Castelli, om mij daarvan kennis te geven." — » En hij en het meisje hadden elkaâr zooveel te vertellen, dat zij de zee niet hoorden aankomen," voegde dikke PIET er lagchend bij. » Nu, ik zeg niets!"

GORON keerde zich tegen den visscher met gebalde vuisten, doch wendde plotseling zijnen toorn op den kâdraaijer, en riep: » Daar hoort gij het, vagebond! Om uwentwille staat NETTE in een slechten naam." — » Geloof dat niet, meester GORON!" zeide MARZOU levendig. » Een gebabbel is nog geen vonnis. Wie uwe dochter kent, zal haar om een enkel woord niet veroordeelen, en zelfs dikke PIET, die haar leven gered heeft, zal haren goeden naam toch niet willen dooden?" — » Neen waarachi!" riep de visscher, getroffen, door het beroep op zijne goedhartigheid: » eer mogen. de visschen mij de oogen uitvreten, dan dat ik NETTE eenig ongelijk zou willen doen. Wat ik gezegd heb, was maar zoo eene manier van spreken. Iedereen weet toch, dat gij haar graag lijden moogt." — » Dat is een logen!" riep GORON. hevig met den voet stampende. » Donder en hagel, zeg toch dat het een logen is! NETTE kan niets voor u wezen; want gij weet dat zij voor u te hoog staat. Zeg dat gij nooit aan haar gedacht hebt! Zeg het dadelijk!" - » Wees niet boos, meester GORON! maar ik kan niet liegen," gaf de kâdraaijer op een somberen, maar vasten toon ten antwoord. — » Gij bekent derhalve uwe onbeschaamdheid, hond van een bastaard?" riep de schipper buiten zichzelven. » Hebt gij het gehoord, LUBERT? Hij wil uwe plaats innemen." — » Opperbest," zeide lange LUBERT, die tot dusver geen deel aan het gesprek had genomen, maar terstond de hem aangebodene gelegenheid te baat nam. » Wij zullen dadelijk zien wie den ander de ribben kan breken. Komaan! trek gaauw uw buis uit!" — » Dat is onnoodig," zeide LOUIS bedaard: » Ik weet, dat gij sterker zijt dan ik."

De omstanders lieten een gemompel van verbazing hooren.

» Ziet gij, hij durft niet!" riep LUBERT vol triomf uit, terwijl hij zijne hemdsmouwen opstroopte, en zijne gespierde armen zien liet. » Ik heb desniettemin lust om hem eene gedachtenis te geven." — » Neen," zeide GORON, » dat is mijne zaak." En terwijl hij naar den kâdraaijer toe ging, bulderde hij: » Gij zijt bang voor langen LUBERT, ellendige lafaard! laat zien, of gij meer moed tegen een ander hebt." Bij deze woorden hief hij langzaam zijne hand op, en sloeg den jongman in het gezigt. Deze tuimelde, een bloedstroom kleurde zijne lippen, maar hij maakte geen beweging.

» Hoe!" riep de schipper, wien deze bedaardheid in nog hoogere woede deed ontvlammen. Hebt gij den moed niet eens om u te verdedigen?" Een tweede en derde slag trof MARZOU, die altoos nog onbewegelijk bleef. Thans verhief zich een gelach van uitjouwing onder de visschers. Allerlei spotternijen en scheldwoorden troffen den kâdraaijer die stilzwijgend het bloed van zijn aangezigt wischte.

Reeds bij den eersten vuistslag was JAUMIC, met een steen in iedere hand. zijnen broeder te hulp gesneld. Toen hij echter zag, dat deze geene verdediging beproefde, bleef hij ontzet en met blijkbaar misnoegen op eenige afstands staan. Maar ook GORON was door de kalmte zijner tegenpartij als 't ware ontwapend, en wilde hem juist met bedreigingen overladen, toen een luid geschreeuw, waarin zijn en LUBERT's naam gemengd waren. hem daarin tegenhield. Hij keerde zich om, en zag verscheidene dorpelingen aansnellen, terwijl zij vol drift naar de

vering van 828 bottels olie, ter verlichting der gevangenissen te Pasoeroean en Malang.

Debiteuren aan het vendudepartement alhier, over de maand Maart ll., worden bij deze herinnerd dat de aanzuivering van hun debet uiterlijk vóór *ultimo dezer* ten vendukantore moet geschieden, wanneer zij zich tegen geregtelijke vervolgingen wenschen te vrijwaren.

Namens het Vendudepartement.

Batavia, *De Secretaris en Boekhouder*,
7 Julij 1853. W. L. RAMACK.

Vendutien.

Op Donderdag 14 Julij, voor het commissiehuis van gebr. *Roselje en co.* van een partijtje rhijnwijn, bij kleine kavelingen, diverse ijzerwaren, kramerijen, aardewerk, kinderspeelgoed, gemaakte manshemden, ganzen pennen, schilderijen, manilla sigaren, no. 2 extra.

En

Tegen 4 pCt. vendusalaris. van diverse beschadigde goederen.

Op Vrijdag 15 Julij, voor de pakhuizen van de heeren *B. Sanier, Suermondt en co.* door *John Pryce en co.* van diverse goederen.

En

Tegen 4 pCt. vendusalaris, voor rekening van wien zulks zoude mogen aangaan, van een factuur fransche goederen, alhier aangebragt met het fransche schip Sophie Cèsard, kapitein *Duhamel*, bestaande uit fraaije mahoniehouten meubelen enz., enz.

Al deze goederen zullen zonder resarve verkocht worden, en zijn Woensdag en Donderdag te voren. voor een ieder te bezigtigen,

Op Zaturdag 16 Julij, in het locaal der Beurs, voor rekening van belanghebbenden, van eenige onafgeloste pandgoederen.

Op Maandag 18 Julij, voor de woning van den weld. gestr. heer kapitein *Jalink*, in het kampement te Weltevreden, (achter de Willemskerk) door *Munder*, wegens vertrek, van een netten en wel geconserveerden inboedel, wagens en paarden, waaronder een goed gedresseerd sandelwood rijpaard, enz., enz.

Op Dingsdag 19 Julij, voor het commissiehuis van *A. van Ommeren & Co.*, van 6 kisten parfumerien, kramerijen en speelgoed, witte en terpijntijn-zeep, een factuur spiegels en schilderijen, muurstolpen, engelsche zadels, 50 kisten leuvensch bier, 100 vaatjes puike boter, en voor rekening van belanghebbenden, brillanten en diamanten, goudwerken, enz.

Vertrekkende Personen.

van Maanen en familie.
A. Lecouteux,
Messieurs *Jolly*, *Adalbert* et *Grenier*.
Mlle *Faigle*.

BATAVIA.

Wij vernemen van Buitenzorg, dat Z. E. de Gouverneur-Generaal met Mevrouw *Duymaer van Twist* en gevolg op den 9den dezer van daar is vertrokken om de reis over een gedeelte van Java, waarvan reeds vroeger in ons blad gesproken is, te beginnen. Z. E. zou dien dag tot Bandong in de Preanger Regentschappen doorreizen en Zondag l.l. Madjalinka in de residentie Cheribon bezoeken.

— In den nacht van den 12den. ongeveer even na 12 ure. werd de Inlander *Lahor*, wonende op Tanah-Abang. met zijn geheel huisgezin in gerusten slaap gedompeld, door het geschreeuw zijner naaste buren, dat het Atappendak zijner bamboezen woning in brand stond, wakker gemaakt. Met behulp dier buren bluschte hij het dadelijk, zonder dat het overige gedeelte van het huis of de digt bij staanden eenig letsel verkregen. zijnde het tot nog toe een raadsel, hoe het in brand is gevlogen.

— De Amsterdamsche Stads-Courant van Zaturdag, 30 April jl. No. 102 deelt het navolgende mede:

(*Partikuliere korrespondentie.*)

De berigten nopens de tinmijn-ontginning te Biliton blijven bij voortduring zoo gunstig, dat reeds in Mei aanstaande eene aanzienlijke hoeveelheid van dat metaal wordt verwacht aan de markt te Batavia, en wel tot eene hoeveelheid van ongeveer 1500 pikols, van 125 pond ieder. Dientengevolge heeft het indische gouvernement besloten, om reeds nu gevolg te geven aan eene toezegging, die bij den aanvang der ontginningen aan den baron *Vincent van Tuyll* was gegeven, namelijk om, in geval van welslagen der belangrijke onderneming. waarvan hier de rede is, een geregeld en krachtig bestuur te vestigen op Biliton. Reeds heeft men aanstalten gemaakt tot de vestiging eener sterkte, met de benoodigde bezetting van militairen, terwijl ook het burgerlijke bestuur daar zal worden gevestigd. De ijverige en bekwame-ambtenaar *Dielwart*, thans op Banka, wordt aangewezen als de eerste burgerlijke gezaghebber, die voor Biliton zal worden benoemd.

De redactie van den *Java-Bode* vermeent, op grond van door haar ontvangen mededeelingen, deze gunstige berigten te mogen wederspreken. Eene daadzaak toch is het, dat tot heden niet het minste tinprodukt van Billiton ter markt gebragt is en er niet vele hoop bestaat, dat zulks nog in den loop van dit jaar zal plaats vinden.

Alles schijnt het gevoelen van *Dr. Croockewit* te bevestigen, dat Billiton geen tineiland is, ten minste in zoo verre, dat de bewerking van den grond aldaar ter verkrijging van tin geene voordeelen zal opleveren.

— Wij vestigen de aandacht onzer lezers op een voor de industrie in deze gewesten belangrijk berigt, voorkomende onder de bekendmakingen van ons tegenwoordig nommer, waarbij de te Pasoeroean wonende heeren *Cornelis van Vlissingen* en *A. Guido Schultze*, als vertegenwoordigende de te Amsterdam gevestigde firma's van *Paul van Vlissingen en Dudok van Heel* en *van Vlissingen van Heel en Derosne Cail & Co.*, mededeelen: dat zij bestellingen aannemen voor alle de daarbij genoemde stoomwerktuigen, machinerien en andere toestellen; dat zij omtrent die bestellingen nadere inlichtingen zullen geven en tevens bereid zijn machinerien optestellen.

Wij achten eene aanbeveling van het Nederlandsche fabriekaat ten eenenmale overbodig, vermits de ondervinding thans genoegzaam heeft geleerd, dat de bovengenoemde Hollandsche firma's, bij de hun reeds, ten dienste van Nederlandsch-Indië, opgedragen belangrijke bestellingen, niets verzuimd hebben om aan alle billijke verwachtingen ten volle te beantwoorden en die zelfs in meer dan één opzigt hebben overtroffen. Voor de Industrie in Nederlandsch-Indie is daarom de bovenbedoelde bekendmaking van het hoogste belang.

NEDERLAND.

Den 6den Mei heeft Z. K. H. prins *Hendrik* de residentie verlaten en zich naar Weimar begeven, waar zijn huwelijk, zoo als gemeld is, den 21sten voltrokken wordt.

— H. M. de koningin weduwe bevindt zich thans insgelijks te Weimar.

— De koning heeft tot *dame d'honneur* van de aanstaande prinses *Hendrik* benoemd de baronnes *C. Schimmelpenninck*.

— Z. K. H. de prins van Oranje is den 12den Mei van het instituut te Noordhey in de residentie aangekomen, om de kermis, die toen gehouden werd, bij te wonen. Z. K. H. heeft eenige tenten bezocht en o. a. eene voorstelling in het Cirque Equestre van den heer *Wollschläger* met H. D. tegenwoordigheid vereerd. De prins is daarna weder naar het instituut vertrokken.

— Na de garnizoensverwisselingen, waarvan in een vorig nommer melding is gemaakt, is de tegenwoordige standplaats der infanterie als volgt:

Regement grenadiers en jagers. Staf, hoofd-adm., 2de. 3de en 4de bat. te 's Hage, 1ste bat. te Delft.

1ste reg. inf. Vier veld-bat. te Maastricht, hoofd-adm. en depôt te Utrecht.

2de reg. inf. Staf, 3de en 4de bat. te Vlissingen, detacheert een komp. naar Middelburg; 2de bat. te Neuzen, detacheert naar Philippini en Ellewoutsdijk; 1ste bat. te Breskens, detacheert een komp. naar Sluis en een naar ter Veere; hoofd-adm, en depôt te Alkmaar, detacheert te Helder.

3de reg. inf. Staf en twee bat. te Bergen-op-Zoom detacheert twee komp. naar Bath; een bat. te Rotterdam, detacheert een komp. naar Brielle en een naar Hellevoetsluis; een bat. te Venlo; hoofd-adm. en depôt te Arnhem, detacheert naar Doesburg.

4de reg. inf. Staf en drie bat. te 's Bosch, detacheert naar Crevecoeur; een bat. te Woerden, detacheert naar Wierikerschans; hoofd-adm. en depôt te Gouda.

5de reg. inf. Staf en drie bat. te Breda, detacheert naar Geertruidenberg, Heusden Willemstad; een bat. te Gorinchem, detacheert naar Woudrichem en Loevestein; hoofd-adm. en depôt te Leyden.

6de reg. inf. Staf en twee bat. te Nijmegen, een bat. te Grave, een bat. te Maastricht, hoofd-adm. en depôt te Haarlem.

7de reg. inf. Staf en een bat. te Groningen, detacheert naar Delfzijl; een bat. te Zwolle, detacheert twee komp. naar Coevorden en een naar Assen: twee bat. te Leeuwaarden, detacheert een komp. naar Harlingen; hoofd-adm. en depôt te Utrecht.

8ste reg. inf. Staf en twee bat. te Amsterdam, detacheert een komp. te Naarden; een bat. te Leyden; een bat. te Hoorn; hoofd-adm. en depôt te Groningen.

— Aan de op nieuw voorgenomene expeditie der Fransche tegen de Kabijlen in Algiers, zullen weder twee officieren van het Nederlandsche leger deel nemen. De 1ste luitenant *de Jong van Rodenburg* van het 4de regiment infanterie en de officier van gezondheid 1ste klasse *van Ghert*, namelijk, hebben daartoe van het Fransche gouvernement de vergunning bekomen, ten welken einde, door den koning aan hen het vereischte buitenlandsch verlof met behoud van tractement is verleend.

— Uit officiële opgaven blijkt, dat gedurende het jaar 1852, over zee, als landverhuizers zijn vertrokken 422 in Nederland gevestigde hoofden van huisgezinnen, of op zich zelven staande personen, in het geheel, met 179 vrouwen, 578 kinderen en 5 dienstboden, 1184 personen. De provincie, die de meeste landverhuizers heeft opgeleverd, was Zeeland, te weten 334; uit Limburg zijn slechts 7 personen vertrokken.

— Den 17den Mei werd vroegtijdig op de begraafplaats te Arnhem ter aarde besteld, het stoffelijk overschot van nu wijlen den heer *L. van Toll*, [illegible] leven gemeente ontvanger en controleur der stedelijke middelen alhier, een man, wiens overlijden zeer v[illegible] belangstelling heeft opgewekt, daar hij in de ruim[illegible] mate sedert vele jaren de algemeene hoogachting [illegible] ter stede genoot.

Hij bereikte den gezegenden ouderdom van 82 jaren en was sedert 1815 in de betrekking. welke hij [illegible] verlaten heeft. Te voren had hij eenige jaren bij [illegible] leger doorgebragt en was daarna als kommies in [illegible] griffie van het voormalig hof van Gelderland werkzaa[m].

Hij laat na in leven acht kinderen, een-en-twint[ig] kleinkinderen. en dertien achter-kleinkinderen, ond[er] welke laatsten er reeds van dien leeftijd zijn, dat [illegible] overledene binnen enkele jaren de vierde uit hem on[t]sproten generatie zou hebben kunnen aanschouwen.

De overledene was een uiterst werkzaam en naau[w]gezet ambtenaar, een braaf en eenvoudig man, en h[illegible] zich schier een ieder tot vriend gemaakt door zi[jne] zachten en minzamen inborst en door zijne altoos d[ui]rende bereidvaardigheid. om zijnen medeburgeren te dienste te staan. Hij was nederig en opregt godsdienstig.

Niet dan met moeite was de grijsaard er eindelijk t[oe] bewogen geworden. bij het klimmen zijner jaren en [h]et afnemen zijner krachten, ontslag uit zijne ambtsbetrekking te vragen, hetwelk hem onder de meest vereere[n]de omstandigheden door de stedelijke regering we[rd] verleend, juist op den dag, die den nacht van zi[jn] verscheiden vooraging. Hij stierf alzoo in den wer[k]kring, dien hij slechts op den aandrang zijner kinderen zou verlaten.

Hij werd ten grave geleid door, o. a., zijne vier [zo]nen, waarvan een generaal der kavallerie, twee kapiteins der infanterie en een planter in Oost-Indie, [illegible] den advokaat-generaal *de Willebois* en den luitenant der artillerie *van Dijk van 't Velden*, beide zijne a[illegible] gehuwde klein-zonen.

ENGELAND

Alweder geen nieuws van staatkundig belang! [illegible] parlementszittingen leverden, niets bijzonders op. [illegible] discussien over het budget werden voortgezet, j[illegible] doch niet met den ijver en die voortvarendheid als waarop de zaak, van wege haar belang, w[illegible] aanspraak mogt maken. De door den kanselier d[er] schatkist voorgestelde conversie werd door de Huize[n] goedgekeurd en in uitvoering gelegd. Met de weigering van het Hoogerhuis. om de Israëlieten bevoegd te ve[r]klaren tot het deelnemen aan de parlements-vergaderingen, kan men het maar niet eens worden, en ree[ds] is er sprake geweest van het indienen eener petitie a[an] H. M. de koningin, behelzende het verzoek, dat H. [illegible] alle middelen, die de wet haar verschaft. aanwende om den scheidsmuur, welke zoo onregtvaardig tussche[n] Hr. Ms. Christelijke en Joodsche onderdanen is opg[e]trokken, te doen wegvallen.

De klove tusschen de aanhangers van het tegenwoordige en de vroegere ministerien wordt nog eer breeder dan wel. dat de beide partijen tot elkander zouden n[a]deren. Eenige afgevaardigden toch beschuldigen h[et] ministerie Aberdeen, van in der tijd op oneerlijke wij[ze] te hebben zamengespannen met de radicalen. om h[et] kabinet van lord *Derby* te doen vallen. Men gaat n[og] verder. men spreekt zelf van omkoopingen.

— Mevrouw *Stowe* wordt in Engeland nog imme[r] als op de handen gedragen en zoowel geleerden als ni[et] geleerden, rijken als armen beijveren zich, om de doorluchtige vrouw hunne hulde te brengen.

— De toebereidselen aan het kamp te Chobham b[ij] deze stad worden met grooten ijver voortgezet. Het [is] thans zoo goed als zeker dat de luitenant-generaal Se[a]ton het bevel over het kamp zal voeren, zijnde hij e[en] der meest ervarene hoofd-officieren van het leger. I[n] het kamp zullen worden gestationneerd vier regimenten cavalerie en drie brigades infanterie. ieder onder h[et] bevel van eenen generaal-majoor. terwijl er 24 stukken geschut zullen worden aangebragt. Het totaal der troepen zal zijn 8000 man en 2000 paarden. Wanneer [de] troepen, behoorende tot de eerste divisie, gedurende drie of vier weken de manoeuvres zullen hebben ui[t]gevoerd, zullen zij door eene gelijke magt worden vervangen. De sapeurs en mineurs van Chatham zulle[n] mede in het kamp de dienst verrigten. Verschansingen zullen opgeworpen en bruggen over het kleine me[er] van Virginia geslagen worden. Dit meertje heeft zijne[n] oorsprong te danken aan de werken van het leger dat onder den hertog van Cumberland te Culloden stre[ed].

— Een afschuwelijke moord heeft dezer dagen te Co[n]waij, in Noord-Wallis, plaats gehad, door zekere[n] *William Willams*. Deze heeft namelijk in een koffijhuis een jong mensch. *Jessy Williams* genaamd, [illegible] onderwijzer dier plaats. onder het drinken van een g[illegible] ale voorgesteld, om te zamen op de konijnenjagt te ga[an].

---

zee liepen.

» Wat weerga. waarom schreeuw jelui zoo?" vroeg dikke Piet. — » Daar! daarginder! Op het eiland Met!" riepen vele stemmen. — » Op het eiland Met? En wat is daar aan de hand?" — » De noodvlag!" was het antwoord.

Aller oogen wendden zich thans naar het aangeduide punt, en men kon inderdaad de op dat oogenblik even door de zon verlichte vlag onderscheiden.

» De duivel zal mij halen, als dat niet een teeken van ongeluk is," merkte dikke Piet aan; » want de Béarner hangt zijn lap om geen beuzeling uit." — » Hij had laatst de koorts al, toen wij het vee van het eiland afhaalden," voegde een boer er bij. — » Nu, wie zal hem helpen?" vroeg eene vrouw. » Dat gaat de schippers op het eiland aan," antwoordde dikke Piet.

Ieder wendde het oog thans op Goron en Lubert; maar de eerste wierp een blik op zee, haalde toen de schouders op, en zeide vol drift: » De schippers op Met zijn geen zeehonden; die een beetje verstand van de zee heeft. moet maar eens even kijken."

De golven leverden in dit oogenblik inderdaad een vreeselijk gezigt op. Gezweept door een scherpen noordwesten wind. die van oogenblik tot oogenblik toenam, stapelden zich ontzaggelijke golven op elkander. en langs de kust liet zich dat dof gebruis hooren, dat steeds eenen orkaan voorafgaat. Aan den gezigteinder deden zich slechts eenige ligte strepen door de wolken zien; voor het overige hing de lucht zwaar en donker boven het water.

» Om de waarheid te zeggen," hernam dikke Piet, » het weêr ziet er alles behalve gunstig uit. Over een uur zal je de grap hebben, en wie de haven verlaat mag zich wel aan zijn heilige aanbevelen; want roer noch zeil kan hem helpen." — » Verd—! riep Lubert, » met zulk weêr gaat geen mensch in zee; dat weet ieder." — » Ach! had ik maar eene boot!" riep de kâdraaijer, die sedert het eerste oogenblik met angstvol ongeduld de lucht en de zee beschouwde.

Lange Lubert wendde zich naar hem toe, en herhaalde spotachtig: » Eene boot? En wat wilt gij daarmede uitvoeren, laffe bloed?" — » Wat gij niet doen durft," antwoordde Louis met bliksemende oogen. » Ik zou hulp brengen aan hem, die ze verlangt." — » Gij?" riep Lubert, onder luid gelach. » Wel, dat is kostelijk! Hoort ge wel? De bastaard heeft vergeten wat er gebeurd is." — » Ik heb u gezegd," antwoordde Marzou, » dat gij sterker zijt dan ik. Bewijs thans, dat gij even zooveel moed hebt. Neem uwe boot, en laat ons te zamen naar het eiland varen."

Lubert scheen verlegen. Hij zag de omstanders aan, en toen hij bemerkte, dat aller oogen op hem gevestigd waren, haalde hij de schouders op, en zeide, tot Goron gewend: » Hoe vindt gij dat, patroon? De kâdraaijer houdt zich voor moediger dan wij." — » A[ls] het zoo niet is. ga dan met mij scheep." — » Hartel[ijk] dank!" antwoordde lange Lubert, terwijl hij de schouders ophaalde: » Ik wil de haaijen niet vet maken." » Dus wilt gij een stervende zonder hulp laten?" [illegible] Louis vol warmte, terwijl hij een blik op de omstanders wierp. O. thans is God mijn wreker! Zoo even [illegible] hebt gij mij voor een lafaard aangezien. omdat ik v[oor] den sterkeren week; maar de sterkte geeft het too[illegible] de moed hangt van onzen wil af. Thans mogen de[illegible] nen. die lachten toen zij mijn bloed zagen vlieten, [illegible] ten zien, dat zij regt hadden om te lagchen. Ik [illegible] hen allen uit! Men geve mij eene boot; dat zij er [illegible] eene nemen! Het zal een tweegevecht zijn met het [illegible] en op de zee, waarvan het einde het doen eener go[illegible] daad of de dood is. Bevindt zich thans geen and[ere] moedige hier dan ik?"

» Eén ten minste!" riep Annette's vader, die, met [illegible] oogen strak op den kâdraaijer gerigt, tot dusver [illegible] zwijgend had toegeluisterd: » en al gaan wij ook n[aar] den kelder, niemand zal kunnen zeggen, dat Goron [illegible] weigerd heeft. Neem gij de boot van Lubert; ik [illegible] met hem in de mijne gaan." — » Met mij?" riep la[n]ge Lubert vol onsteltenis, — » Zijt gij bang?" vr[illegible] de zeeman hevig: » blijf dan voor mijn part; dan [illegible] ik alleen." — » Zoo is het niet, patroon!" sta[illegible] de reus, die blijkbaar tusschen de vrees voor het [illegible]

De laatste hierop antwoordende, dat hij geen geweer bezat, hernam de eerste, dat dit niets beteekende, daar hij er een bezat, en met een vertoonde hij er een, dat hij steelsgewijze van den muur van het koffijhuis, waaraan het had gehangen, weggenomen had.

Beiden begaven zich nu op weg, doch op aanmerkelijken afstand van de plaats gekomen zijnde, laadde de eerste zijn geweer, schoot den onderwijzer met eene verschrikkelijke koelbloedigheid neder, en beroofde hem daarna van zijn geld en horologie.

Toen hij later in het koffijhuis terug kwam, hing hij het geweer weder aan den muur, en verklaarde op de vraag, waar zijn makker was gebleven? dat deze verder den berg was opgeklommen. Het bleek echter al spoedig, dat deze vermoord was, want iemand, die den berg was afgekomen, had het lijk ontdekt, dat in eene klove geworpen, en rondom met bloed bespat was. Het schot had hem in den rug getroffen. De moordenaar werd onmiddelijk daarna gearresteerd en de instructie is bereids begonnen.

TURKYE.

Men leest in de *Triester Zeitung* van den 25sten Mei de navolgende belangrijke berigten, die wij ons haasten onzen lezers mede te deelen.

Konstantinopel, 16 Mei. Vorst *Menchikoff* is nog immer de held van den dag en menig hart slaat, zelfs gedurende den nacht, onrustig over de onzekerheid der voorvallen in de te gemoet gaande toekomst. Die vorst stelde 2½ maanden zijne verschillende vorderingen met eene fijnheid en weloverlegde berekening in, die dien Russischen diplomaat kenmerken, doch zijne veelvuldige conferentien met de ministers bragten hem niet nader tot zijn doel, tot dat hem eindelijk de laatsvermelde inwilliging omtrent het Heilige Graf werd medegedeeld, waarbij de katholijken wel is waar een sleutel tot hetzelve overblijft, maar toch den toegang eerst na afloop der Grieksche eeredienst toegestaan wordt, mogende zij zich ook geene verandering in de inwendige verordening der kerk veroorlooven. De Porte heeft zelfs daarbij beloofd in de toekomst zonder bewilliging van Rusland, den katholijken geene nadere gunsten in dien opzigte te verleenen. Nadat de vorst zulks verlangd had, trad hij krachtvol op en overreikte den 5den Mei een ultimatum, waarbij hij der Porte afvorderde om binnen drie dagen te beslissen of zij geneigd is, de door hem, namens zijn keizer verlangde bescherming der Grieksche en Armeniaansche kerk toe te staan, gelijk ook om de schadeloosstelling van 40 millioen piasters uit te betalen, wegens kosten der bezetting der vorstendommen in de oorlogsjaren van 1848—1851, hebbende hij besloten ingeval van weigering, de stad te verlaten, als waarna de Porte de nadeelige gevolgen aan zich zelve te wijten zoude hebben. De toestand der Rajah s was toch zoo als zij thans bestond, niet langer houdbaar en de keizer achtte zich, als Opperhoofd der Grieksche kerk en heerscher over zulk een groot aantal Armenianen, in het belang der kerk en hun maatschappelijken toestand tot een stap verpligt, die bijzonder daarop neer komt, dat de door den veroveraar van Konstantinopel, Sultan *Mohamat II*, uitgereikte firman, in zijn vollen inhoud (die den Christenen onderdanen zeer gunstig is), moge worden ten uitvoer gelegd, dat tot dus verre nimmer het geval is geweest. De indruk, welke dien stap maakte, was zeer groot, te meer nog, daar de vorst, nadat in den middag met veel ophef en leven zijne goederen van het gezantschaps-hôtel naar zee gedragen waren, de stad verliet, zich inscheepte en het naburige landhuis des Russischen gezants, te Bajuldere, betrok. De drie dagen waren verloopen, toen de vorst door de Porte verzocht werd, zich tot den grootvizier te wenden, om deze aangelegenheid nogmaals in den ministerraad te bespreken. Hij weigerde met het ministerie verder in aanraking te komen, doch daar die wensch door den grooten heer zelven donderdags avond herhaald werd, begaf de vorst zich op Vrijdag 13 Mei naar het paleis des sultans, die hem niet persoonlijk ontving, maar deed mededeelen, dat hij het ministerie veranderd had. Inderdaad werden den volgenden dag die veranderingen officieel bekend. De grootvizier *Mehemed Ali Pacha* was oorlogsminister geworden en vervangen door den vorigen gouverneur van Candia. *Mustapha Pacha*, die in den laatsten tijd president van den ministerraad was. De vroegere oorlogsminister had den post van kommandant der keizerlijke garde behouden; zijn voorganger was benoemd tot kommanderend generaal van Siwas; de minister van buitenlandsche zaken *Refaat Pacha* verving *Mustapha Pacha*, en is vervangen geworden door *Rechid Pacha*, zoodat *Rechid* nu weer in magt gestegen is; of zulks heil of onheil voor Turkije geven zal, dit zal de toekomst leeren, tot dus verre ten minste heeft men zich in de hoop op hem bedrogen gezien. De aandrang tot deze ministeriëele verandering is van den Engelschen gezant uitgegaan en de eerste Engelsche dragoman is gedurende twee dagen in het paleis des sultans bezig geweest, om hem door zijne raadgevingen daartoe over te halen. In hoeverre nu die verandering bijdragen zal om de aanhangige onderhandelingen met Rusland te beëindigen, zal de aanstaande week leeren; zeker is het, dat Engeland van denzelfden wensch als Rusland doordrongen is, namelijk het lot der Rajah's te verbeteren, doch door medewerking van alle mogendheden om tot dien grooten, hoogst gewigtigen en met den tijd overeenstemmenden maatregel te komen, daar de overige groote mogendheden niet kunnen toestaan, dat die bescherming alleen aan Rusland zal worden overgelaten.

Die vrijverklaring der Rajah's kan zich echter slechts daarop gronden, dat zij niet zoo zeer door hunne eigene geestelijkheid gedrukt worden, zoo als thans plaats grijpt, alzoo de bisschoppen der Grieksche kerk, minder die der Armeniaansche, zich algemeen ten koste van het volk verrijken, waartegen de opbrengst der Rajahs aan de Porte zeer gering is. Wijders dat de Rajah ook toegang tot openbare ambten en waardigheden heeft, die hem tot nu ontzegd is en dat zijn woord in regten evenveel geldt, als dat eens Muzelmans. Dan indien de groote mogendheden den maatschappelijken toestand der Rajahs daardoor niet kunnen verbeteren, bederven zullen zij ze ook niet, daar, bijv. de Russische boer er veel erger aan toe is dan de Turksche. Wie in Turkije werken wil, kan opperbest vooruitkomen. In de staatkundige stelling, den Rajah door de Porte aangewezen, ligt eene blindheid der regering opgesloten, die aan het ongeloofelijke grenst. Turkije bestaat nog, omdat het Rajahs heeft, want de Turk is voor handel, handwerken en nijverheid, tot op een vijfde der bevolking, ten gevolge van traagheid en onervarenheid, onbruikbaar geworden. Van daar het haken naar aanstellingen om in het genot van het dolce far niente te kunnen leven. En toch is het nog geen ministerie ingevallen om de Christen onderdanen ernstig voor zich te winnen, hunne vaderlandsliefde en die tot de regering aan te wakkeren, ten einde door aanprikkeling hunner eerzucht en hare bevrediging een vasten band om hen te slingeren. Het doorzigt der Turksche staatkunde gaat zoo ver niet. Van *Reshid Pacha* had men het verwacht, maar hij heeft niets, in het geheel niets voor deze gewigtige zaak gedaan en toch is zij eene levensvraag, zal ten minste het rijk niet instorten, eene gebeurtenis die de groote mogendheden slechts door de krachtvolste maatregelen zullen kunnen verhoeden.

Hoeveel ook tot bij het vertrek van de stoomboot van oorlog met Rusland gesproken werd, kan men echter geen geloof daaraan slaan. Het dalen der effecten is daarvoor het grootste bewijs. Waarschijnlijk zullen de groote mogendheden bij de Porte in staan op eene met den tijdgeest gelijken tred houdende verzachting van het lot der Rajahs en dat is de schoonste overwinning, die de diplomatie behalen kan. Turkije gaat nu nog niet ten gronde, welligt rasscher voorwaarts dan vroeger.

— *Konstantinopel*. 16 Mei. Het nieuwe ministerie wordt hier algemeen als anti-Russisch en tot vriendschap met Engeland geneigd, aangezien; hare leden vertegenwoordigen de geldaristocratie, de patriotsche partij, de vrienden van vooruitgang en het voor den oorlog tegen Rusland gestemde element. Deze verandering is niet alleen veel belovend, maar daardoor ook gewigtig, omdat de sultan, na het niet aannemen van het afslaand antwoord door prins *Menchikoff* en het door dezen te kennen gegeven verlangen om hem persoonlijk te spreken, dadelijk daartoe is overgegaan.

De firmans der Jeruzalemsche aangelegenheden werden namelijk den vorst in afschrift toegezonden. Na daarvan inzage genomen te hebben, zond hij ze met een zijner adjudanten terug, onder de bekendstelling, dat hij die mededeeling als niet geschied beschouwde en tot den 14 een toestemmend antwoord zou inwachten, waarna hij met zijn gezelschap de Turksche hoofdstad verlaten en de diplomatische betrekkingen afbreken zou. Deze verklaring hield nu niet slechts een ultimatum, maar ook eene voor de eerste maal uitgesprokene bedreiging in. Het Turksche kabinet riep vele buiten dienst zijnde en tot de oud Turksche partij behoorende staatsbeambten, zooals *Rasif Pacha*, *Aarif Pacha* (de oude), *Abdulhah Effendi*, *Aarif Effendi*, in buitengewone vergadering bijeen, in welke gelijk ook in twee andere zittingen van den raad, besloten werd, den vorst op zijne niet op de bestaande verdragen gegronde vorderingen afwijzend te antwoorden. Hierop verlangde de vorst den sultan dadelijk persoonlijk te spreken en wel op Vrijdag 13 Mei (zooals bekend is een feestdag der Turken.) Zonder den vorst daarop eenig antwoord te geven, noodigde de grootvizier hem tot eene bijeenkomst uit, waaraan de minister van buitenlandsche zaken en de oorlogsminister *Mehomet Ruschdi Pacha* deel namen, en daarin zou den vorst het aangaan van een verdrag toegezegd zijn, waarin de Porte van alle verdere onderhandelingen over de aangelegenheden van het HeiligeGraf wilde afzien, mits de Prins zijnerzijds het vraagstuk over den grieksche Patriarch en over dat der Turksche onderdanen van de grieksche godsdienst varen liet, te meer nog, daar de Sultan bovendien tot het uitvaardigen van eene acte tot gelijkstelling en gelijke regtsbedeeling van alle rajahs met de muzelmansche bevolking besloten had. De Russische gezant zou echter hierop zijn verlangen herhaald hebben om bij den Sultan ten gehoore te worden toegelaten, die hetzelve met de bekendstelling der ministrieele verandering beantwoordde, en de nieuwe kabinetsleden opgedragen heeft om naar hun beste weten en de inspraak van hun geweten, die zaak met den Prins te beëindigen. Tot dit oogenblik is nog niets naders uitgelekt, wat het nieuwe ministerie besloten heeft in deze omstandigheid te doen.

De openbare meening schrijft de leiding der thans plaatshebbende onderhandelingen met Prins *Menchikoff*, den Engelschen gezant, Lord *Redcliffe*, toe. Of echter de raadgevingen door den edelen Lord aan de Porte gegeven op het bieden van tegenstand, dan wel op toegevendheid uitloopen, daaromtrent zijn de gevoelens zeer verschillend. Onlangs heette het dat Lord *Redcliffe* meermalen met den Sultan beraadslaagd en tot afwijzing van den Prins aangeraden had. Anderen meenen dat hij op het oogenblik dat Prins *Menchikoff* met het afbreken der onderhandelingen dreigde, het Turksche kabinet verklaard heeft, dat hij, bij ontstentenis van instructiën uit Londen, in die omstandigheid geene hulp kon beloven en het daarom geraden achtte, het Russische kabinet eenige toegevendheid te betoonen, om langs die wijze eene onzekere krijgskans te ontwijken. Hieruit wil men opmaken, dat de edele Lord, zonder zijne eigene regering bloot te stellen, daar dien raad den Engelschen invloed geene afbreuk doet en daarbij den door den Heer *de la Cour* gesterkten Franschen invloed verlammen, ja zelfs het aanzien van het Fransche kabinet op eene harde proef stellen zal, alzoo in zulk een geval de Porte tot toegevendheid in de aangelegenheid der Heilige Stad moet overgaan. Zijnerzijds zal Frankrijk voorzeker dat op die wijze geleden diplomatiek nadeel zich niet grootmoedig getroosten, maar naar alle waarschijnlijkheid der Porte allen bijstand ontzeggen en zich enkel aan dat, waarop het aanspraak heeft, houden. De Porte moet zich in haren nood dan te naauwer aan Engeland aansluiten, dat voor dat land zeer te wenschen zou zijn.

De nieuwe ministerieele verandering schijnt met de bovenstaande meningen in geringe mate of bijna in het geheel niet overeenstemmen. *Rechid Pacha* gaf, toen hij op den dag zijner benoeming van den Sultan vertrok, denzelven de verzekering, dat die aangelegenheden in het belang des staats en der nationale eer geeindigd zouden worden.

Hoewel men op nieuw van het afwijzend antwoord, dat Prins *Menchikoff* ontvangen zou hebben, spreekt, heeft men toch stellige berigten, dat hij conferentiën met *Rechid Pacha* gehouden heeft, waarbij het hem gewis eenigzins onverwacht zal zijn voorgekomen, met dezen door het Russiche kabinet verfoeiden staatsman in aanraking te komen. Bij aanhaling hiervan mag ook niet ongemeld blijven, dat de gewezene Groot-Vizier in overeenstemming met de benoemden, het nieuwe kabinet zamengesteld en persoonlijk de lijst aan den Sultan overhandigd heeft.

Men maakt allerlei gissingen omtrent het onlangs uitsluitend uitreiken van decoraties aan fanatieke Turken, zooals b. v. aan *Allalat Effendi* en den Mufti *Aarif Effendi* ten deel zijn gevallen *Rifaat Pacha*, die er ook eene verwierf, behoort niet tot die klasse.

Tegenwoordig worden vele Ingenieurs en oorlogschepen naar Warna gezonden en men beweert, dat de reserve en den landstorm (Bachi-buzuf) opgeroepen zullen worden. Allen gelooven hier aan eene uitbreking des oorlogs, dat toch eenigzins voorbarig is. Vele handelaren verkoopen hunne waren voor eenen spotprijs om zich zoo spoedig mogelijk uit de voeten te maken en het kanongedonder niet te hooren. Het papier is gedaald, de klinkende munt daarentegen 3% gerezen. Het eerste is de nieuwe bank zeer noodzakelijk, alzoo hare operatien alsnu beginnen en de interest der banknoten door den staat betaald zullen worden. De oorlogsgeruchten laten zich door die omstandigheid wel verklaren en hebben even min aanspraak op geloofwaardigheid, omdat *Rechid Pacha*, den tegenstander der Russen, in het kabinet gekomen is, als omdat, zooals de vreesachtigen beweren, Prins *Menckikoff* met de bezetting der Moldavische-Wallachyesche Vorstendommen gedreigd zou hebben, dewijl het bekend is, dat eerstens Rusland door de in die vorstendommen heerschende rust daartoe geen regt heeft, en tweedens, indien het zich daaraan niet zou willen storen, volgens de gemaakte verdragen, de Turksche legers dat gebied gemeenschappelijk bezetten, de Engelsche en Fransche vloten onverwijld, zooals Lord *Redcliffe* onlangs officieel verklaard heeft, den Bosphhorus inloopen en daardoor ieder conflict bijna onmogelijk maken zouden.

Is evenwel het verhaal der bovenvermelde bezetting waar, dan zal dezelve slechts na voorafgegane toestemming der groote mogendheden als staatsdoel kunnen plaats grijpen en juist daardoor ook den oorlog verhinderen.

---

vaar en die voor verachting wankelde. » maar het is immers onmogelijk; de kâdraaijer kan immers mijne boot alleen niet besturen...." — » Nu, zijn wij niet met ons tweeën, lange pochhans!" riep JAUMIC: » en zijt gij niet bang, omdat de zee sterker is dan *gij*? Kom, LOUIS! laten wij hem in zijne schande, omdat hij niet durft wat wij durven."

Het kind had de hand van zijnen broeder gegrepen, en beide klommen naar het strand af en in het vaartuig, waarvan zij den mast terstond begonnen op te rigten en de zeilen in orde te brengen. GORON was naar het tweede vaartuig gegaan, waar hij het zelfde deed, en daarin door LUBERT vrij slecht ondersteund werd, wien de vrees zijn beetje verstand geheel ontnomen had.

Intusschen gaven de aan de haven staande menschen eenparig hunne ongerustheid te kennen, en veroordeelden uit éénen mond de gewaagde onderneming. Inzonderheid waren het de vrouwen, die, er bij gelokt door het gerucht van de zonderlinge uitdaging, overluid herhaalden, dat het schande was om Christenen op deze wijze te laten doodgaan, en van de aanwezige mannen [illegible] dat zij er zich tegen zouden verzetten. Maar dikke PIET schudde het hoofd, en zeide vol ernst: » Daar [illegible] de vrouwen geen verstand van; dat is zoo goed als een veldslag tusschen hen; het geldt hunne eer, en voor GORON en MARZOU zou het beter wezen te sterven dan [illegible] te blijven.

Zijne medgezellen gaven stilzwijgend hunne toestemming; maar de vrouwen deden niets dan luid schreeuwen, dat zulk een tweegevecht God beleedigde, en met het ligchaam ook de ziel in gevaar was. Eenigen sloegen voor, om den pastoor en NETTE er kennis van te geven, en men liep heen, om beiden te halen.

Intusschen hadden de twee booten zich van het land verwijderd, en al roeijende den uitgang van de haven bereikt. Daar hielden zij bijna gelijktijdig stil, om de zeilen bij te zetten. Het was voor alle aanschouwers een ernstig en treffend oogenblik. Met koortsachtige nieuwsgierigheid staarden zij op de twee booten, die nog in de bescherming van de haven lagen, maar slechts weinig riemslagen van de opgeruide zee verwijderd waren; en toen nu de zeilen werden opgeheschen, kwam er onder de bijeengevloeide menigte eene algemeene beweging, en enkele kreten van schrik lieten zich hooren. MARZOU en GORON, die aan het roer zaten, wendde zich naar de haven om, en zeiden den omstanders vaarwel, door met hunne hoeden te zwaaijen. Bijna in het zelfde oogenblik kwamen beide vaartuigen in het bereik van den storm, en snelden als twee slagpaarden zeewaarts in.

Juist naderden zij het groote kanaal, waar de stroom het gevaar vermeerderde, toen NETTE en de pastoor aan de haven kwamen. Toen het meisje de zeilen in de verte ontdekte, gaf zij een gil, vouwde de handen, en moest zich aan den kerkhofsmuur vasthouden, om niet neder te zijgen. Zelfs de oude priester kon een kreet van smart niet onderdrukken. Hij deed vol ijver bij de verzamelde visschers onderzoek naar de bijzonderheden der uitdaging, en toen zij hem alles hadden verteld, vroeg hij met eene zachte stem, of het gevaar inderdaad zoo groot was. De visschers zagen elkander zwijgend aan en haalden de schouders op; eindelijk echter zeide dikke PIET, die de booten met een opmerkzaam oog vervolgde: » Buiten den stroom, die hen helpt, hebben zij alles tegen. De wind drijft hen naar het zuiden, en de zee gaat zoo hoog, dat iedere golf het vaartuig kan doen omslaan. Daarbij de branding in de nabijheid van het eiland! Mijnheer de pastoor kan zich zelf van de zaak overtuigen; zie maar eens! Men kan zeker nooit zeggen, dat een man verloren is, zoo lang hij nog eene plank onder zijne voeten en een lap linnen boven het hoofd heeft; maar zoo waar als ik gedoopt ben, stak ik in hun vel, ik zou nog maar alleen op de genade Gods rekenen." — » Laat ons die derhalve aanroepen," zeide de geestelijke met nadruk, » en smeeken wij om hetgeen niet in *onze* magt staat."

(*Wordt vervolgd*).

Overigens is men bij het publiek de Russisch-Turksche geschillen, wegens de deswegens in omloop zijnde, zich tegensprekende geruchten zoo moede, dat het waarlijk moeijelijk valt, zoo dikwijls en altoos op dat zelfde punt der uitstelverlangende en afslaande antwoorden terug te komen. Volgens de nieuwste wending, die men aan de geruchten geeft, heeft het tegenwoordige Ministerie den Prins *Menchikoff* afwijzend geantwoord, des niettemin heeft hij Konstantinopel nog niet verlaten. Dat hij zich nog te Bujuldere, het zomerverblijf van het Russische gezantschap, bevindt, is zeker en het schijnt, dat hij *eerst heden* het laatste antwoord der Porte verwacht.

— Volgens een ander schrijven uit Konstantinopel, beschouwde men de verandering van het Ministerie aldaar, eensdeels als het eerste gevolg van het Russische Ultimatum, anderdeels als de uitwerking van het staatkundige overleg van Lord *Redcliffe*, die den Russischen krijgsman op het diplomatieke veld volkomen geslagen heeft. Den 15 ten 4 ure geloofde men, toen het Fransche stoomschip met de depeches van Lord *Canning* naar Marseille vertrekken zou, dat alles bijgelegd was; het stoomschip werd tot elf ure aangehouden en op het oogenblik der afvaart verhaalde men, dat *Rechid-Pacha* verklaard had, dat geene der Russische vorderingen ingewilligd zou worden. Eene Russische stoomboot was afgevaren; de Engelsche en Fransche vloten werden weldra in de Dardanellen verwacht, werwaarts reeds een firman tot doorlating van linieschepen van beider vlaggen gezonden zou zijn. Van de Turksche zijde werden de krijgstoerustingen voortgezet en van alle kanten zonden de beschikbare troepen bijeengetrokken worden.

Volgens een tweede in het dagblad van Konstantinopel voorkomende firman wordt den Grieken het regt toegekend om eene groote kerk te Jeruzalem te bouwen.

Bataviasche Tentoonstelling.

Sedert het berigt, geplaatst in de *Javasche Courant* van 26 Maart jl. zijn de heeren *C. A. Granpré Molière* en *D. Pryce* tot leden der commissie voor de tentoonstelling gekozen, ter vervanging van de heeren *L. M. F. Plate* en *A. Fraser* die wegens vertrek zijn uitgevallen.

De voorbereidende werkzaamheden der commissie zijn afgeloopen. Allerwege zijn de voor den aankoop en aanmaak van voorwerpen benoodigde gelden disponibel gesteld, voor zoo veel noodig door het overmaken van de opgegevene bedragen, en overigens door de subcommissien en gewestelijke besturen te magtigen, om over de plaatselijke inteekeningen te beschikken.

De alhier bij de kas der tentoonstelling resterende fondsen zijn hierdoor voor de oprigting van het gebouw en andere noodzakelijke uitgaven niet toereikende geweest.

Bovendien is onlangs eene som van *f* 2.777,— ontvreemd bij den thesaurier der sub-commissie te Soerabaya, en de pogingen om de daders van dien diefstal te ontdekken zijn tot dus verre zonder resultaat gebleven. Hoezeer men ter plaatse tracht het te kort gedeeltelijk door eene suppletoire inschrijving te dekken, is het ter voorkoming van stagnatie in den geregelden voortgang der werkzaamheden noodig voorgekomen, onmiddelijk nieuwe fondsen naar Soerabaya over te maken. Een en ander heeft de commissie doen besluiten om eerst eene som van *f* 10.000,—, en later nog eene tweede van *f* 5.000,— tegen billijke voorwaarden in leen op te nemen. Zij heeft daarin volstrekt geen bezwaar gezien, daar de waarde van het gebouw en van de voorwerpen die voor de expositie zijn ingekocht en ten geschenke aangeboden, zeer verre de geleende som overtreft.

De noodige voorschriften zijn gegeven nopens inpakking, adressen, inventarisatie en verzending over land en zee. Het is hierbij noodig geweest zoodanige bepalingen te maken, als waardoor personen, die voorwerpen aan de tentoonstelling in leen afstaan, tegen eventueel verlies of schade worden gewaarborgd. — Dien ten gevolge is aan de gewestelijke besturen bekend gemaakt, dat de commissie zich verantwoordelijk stelt, en beschadiging of verlies van geleende voorwerpen zal vergoeden. — Als voorwaarde is echter gesteld, dat bij de inpakking twee gecommitteerden zich zullen overtuigen van de soort, het getal en den staat dier voorwerpen, alsmede van eene goede verzegelde inpakking, en hiervan proces-verbaal zal worden opgezonden aan de commissie, die op gelijke wijze bij de ontpakking den inhoud der kisten zal doen constateren. Voor de wijze van toezending van zoodanige voorwerpen zijn nog eenige speciale voorschriften gegeven, en eene bijzondere zorg aanbevolen.

Uit alle oorden van den Indischen Archipel zijn opgaven van toe te zendene voorwerpen of toezeggingen ontvangen. Sedert het begin der maand Junij voeren de gouvernements- en particuliere stoombooten geregeld goederen voor de Tentoonstelling aan. Een aanzienlijk getal voorwerpen is bereids te Batavia aanwezig. Bij het naderen van het tijdstip der expositie, oordeelt de commissie het meer eigenaardig daaromtrent in geene bijzonderheden te treden, naardien het publiek weldra zelf over den uitslag der zaak zal kunnen oordeelen.

Bovendien zoude zij door het noemen van eenige residentien en personen, gevaar loopen de verdiensten van anderen te kort te doen, en dit wenscht zij te vermijden, daar zij zulk eene algemeene doeltreffende medewerking heeft mogen ondervinden. Zij acht zich echter verpligt openlijk de verklaring af te leggen, dat zij uit de thans reeds verkregene resultaten gerustelijk meent te mogen afleiden, dat de verwachting van het publiek niet zal teleurgesteld wezen.

De belangen der expositie zijn naar haar oordeel op onderscheidene plaatsen door de sub-commissien en gewestelijke besturen op de meest oordeelkundige en doeltreffende wijze behartigd; daarvan strekken ten blijke niet alleen de ingezondene voorwerpen, maar ook de belangrijke bijdragen voor de zamenstelling van den beredeneerden catalogus. — De commissie is daarvoor te meer dankbaar, naardien het haar bij ondervinding bekend is, in welke hooge mate ambtsverrigtingen, gebrek aan personeel en andere hulpmiddelen, de gewestelijke besturen bij hunne medewerking in den weg stonden.

De aangevoerde goederen worden, na uiterlijke keuring, door eene commissie van wege den resident van Batavia, door het speciaal daarvoor benoemde comité in ontvangst genomen — Tot dus verre zijn zij opgelegd geworden in de provisiepakhuizen. Binnen weinige dagen zal echter een aanvang kunnen worden gemaakt met het overbrengen naar het gebouw der tentoonstelling, dat weldra daartoe geheel gereed zal zijn.

Het eigenlijke gebouw is met uitzondering van een gedeelte van het buiten pleisterwerk geheel voltooid.

Behalve de beide bureauvertrekjes aan den ingang, zijn later nog in twee der hoeken kleine kamers afgeschoten, om eene afgezonderde en verzekerde bewaarplaats daartestellen voor kostbare voorwerpen. — In het midden van de opene binnenruimte is eene bamboezen loots opgeslagen voor muzijkanten, enz. en waarvan een gedeelte door de commissie is afgestaan ter inrigting voor eene restauratie.

Na het maken van den vloer en het plaatsen der tafels, zal onder toezigt eener daartoe verzochte commissie, uit vier leden bestaande, worden overgegaan tot de ontpakking en rangschikking der voorwerpen.

De heer *C. Tromp* heeft zich welwillend aangeboden om die commissie behulpzaam te zijn door het opmaken van den index of inventaris der voorwerpen. Dit stuk zal slechts eene zeer korte omschrijving, plaats, opgave enz, bevatten; en is alleen bestemd om bij het bezoeken der tentoonselling als wegwijzer te dienen, en zal gelijktijdig met de opening der tentoonstelling uitgegeven worden. De beredeneerde catalogus zal eerst later kunnen volgen. — Ook hoopt de commissie, door daartoe welwillende gedane aanbiedingen, zich in staat te zien gesteld om in de javaansche en maleische talen op eene voor den inlander begrijpelijke en nuttige wijze een overzigt der expositie te kunnen uitgeven. Zij beschouwt de verwezenlijking van dit voornemen als eene wenschelijke en nuttige zaak, omdat bij de openbaarmaking der uitkomsten van eene nationale tentoonstelling in Indië, in de eerste plaats op den inlander behoort gelet te worden, als het meest belanghebbende in de zaak en minder in de gelegenheid zijnde door eigene beschouwing of mededeeling van anderen, de kennis te erlangen van datgene wat voor hem uit de expositie zoude te leeren vallen.

S. D. SCHIFF, *President.*
L. H. DEELEMAN, *Secretaris.*

Advertentiën.

Prodeo.

IN NAAM DES KONINGS.

De Raad van Justitie te Samarang heeft de navolgende beschikking genomen op het request, waarvan de inhoud is als volgt:

Aan
President en Leden van den Raad
van Justitie te Samarang.

Geeft met eerbied te kennen *Mr. Herman Agatho des Amorie van der Hoeven*, Advocaat en Procureur bij uwen Rade, als door uwen Rade tot kosteloozen bijstand toegevoegd aan *Johan Herman Samuelsz*, klerk ten Policie kantore alhier.

Dat hem bij dispositie van uwen Rade dd. 1 Junij 1853 hierbij overgelegd, genomen op zijn verzoek om vergunning tot het kosteloos doen van drie dagvaardingen van *Jan Coenraad Bergman* ten einde diens vermoedelijk overlijden te constateren, met bepaling van den termijn welke telkens tusschen die dagvaardingen zal moeten verloopen, het bewijs opgelegd geworden is dat gemelde *Jan Coenraad Bergman* zijn woonplaats sedert meer dan vijf jaren verlaten heeft, zonder dat men iets van hem heeft vernomen, en de opgave waarheen dezelve *Jan Coenraad Bergman* vermoedelijk vertrokken is.

Dat hij thans ter voldoening aan dezen last overlegt een verklaring van *C. Bloem en P. J. Neyhoff* houdende dat meergemelde *Jan Coenraad Bergman* in 1836 het huis van *C. Bloem* verlaten heeft, zonder dat men weet waarheen, en dat sedert niets van hem is vernomen;

Weshalve requestrant ingezegde hoedanigheid als nog uwen Rade verzoekt hem de ten voren genoemden hierbij overgelegden Requeste verzochte vergunning te verleenen, hetzij zonder of na voorafgaand verhoor der beide genoemde getuigen; en indien dat verhoor noodzakelijk mogt zijn, als dan Commissarissen te benoemen, uit uwen Rade en dag en uur te bepalen, waarop dat verhoor zal kunnen plaats hebben.

(Onderstond) Twelk doende enz. (w. g.) *H. A. des Amorie van der Hoeven.*

(Terzijde) Samarang den 29 Junij 1853.

Woensdag den 29 Junij 1853.

Tegenwoordig de Heeren Meesters:

A. G. M. Smulders, President.
F. A. Loudon }
J. K. de Wit } Leden.
L. Kloprogge, Griffier.

De Raad van Justitie te Samarang.

Gelezen vorenstaand request en daarbij overgelegde bescheiden.

Gelet op artikel 467 van het Burgerlijke wetboek;

Beschikkende:

Verleent aan *Johan Herman Samuelsz* verlof, om bij openbare dagvaarding, loopende op eenen termijn van drie maanden, *Jan Coenraad Bergman* voor dezen raad op te roepen;

En verstaat, dat deze en verdere, ingevolge de wet, te doene oproepingen zullen worden geplaatst in de Javasche Courant en Java-Bode.

(Onderstond) de Griffier (w. g.) *L. Kloprogge.*

(In margine) de President (w. g.) *A. C. M. Smulders.*

Voor grosse afgegeven aan den requestrant.

De Griffier,
(w. g.) W. DJEMONT. Subst.
Voor Copij Conform.
H. A. DES AMORIE VAN DER HOEVEN.

Prodeo.

EERSTE OPROEPING.

In den jare 1800 drie en vijftig den achsten Julij ten verzoeke van *Mr. Herman Agatho des Amorie van der Hoeven*, Advocaat en Procureur bij den Raad van Justitie te Samarang en aldaar woonachtig ten dezen handelende namens *Johan Herman Samuelsz*, klerk op het Policie kantoor te Samarang en wonende aldaar, en krachtens het daartoe door den Raad van Justitie te Samarang bij Dispositie dd. 29 Junij jl. verleende verlof.

Heb ik, *Petrus Jacobus Neijhoff*, deurwaarder bij den Raad van Justitie te Samarang en wonende al[...]

Voor de eerste maal.

Gedagvaard.

Jan Coenraad Bergman, laatst gewoond hebbende [...] Samarang, doch wiens tegenwoordige beroep en [...] plaats zijn onbekend, mitsdien exploit doende bij [...] plakking aan de hoofddeur der gehoorzaal van den [...] van Justitie voornoemd.

Omme op Woensdag den zes-en-twintigsten Oc[...] eerstkomenden, des voormiddags ten negen ure bij [...] afgestelden Procureur te verschijnen ter openbare [...] regtzitting van den Raad van Justitie te Samarang [...] houden wordende in het daartoe bestemde local [...] nen dezelve stad;

Ten einde:

Aangezien de Gedaagde sints meer dan vijf ja[...] woonplaats verlaten heeft zonder volmagt tot het [...] nemen zijner zaken gegeven of orde op het behee[...] dezelve gesteld te hebben;

Aangezien sints dien tijd geen bewijs is ingeko[...] van zijn aanwezen of overlijden, noch eenige a[...] tijding van hem vernomen is;

Aangezien de Eischer als gehuwd met *Johanna Fred[...] Bergman*, zuster van den Gedaagde, belang heeft [...] vermoedelijk overlijden geregtelijk te doen verklar[...]

Mitsdien ter voormelde teregtzitting van den Raad [...] Justitie voornoemd van zijn aauwezen behoorlij[...] doen blijken bij gebreke waarvan door den Eische[...] des Gedaagden niet- compartie zal worden gev[...] acte, alsmede verlof tot het doen eener tweede [...] vaarding aan deze gelijk.

En heb ik, deurwaarder, exploit doende als b[...] mede afschrift van dit exploit ter hand gesteld aan [...] Officier van Justitie bij den Raad van Justitie voo[...] die het oorspronkelijk dezes met gezien heeft gete[...] en twee andere afschriften gezonden aan de Jav[...] Courant en de Java-Bode ter insertie

(w. g.) P. J. NEIJHO[...]

Samarang 8 Julij 1853.

Gezien en afschrift overgenomen.

De Officier van Justitie bij den Raad van Justi[...] Samarang.

(w. g.) J. J. ANGELBE[...]
Voor Copij Confor[...]
P. J. NEIJHOFF.

Getrouwd:

Chs. A. W. J. KOCKEN.
met
N. C. FERWERDA.

SOERABAYA, 5 Julij 1853 (5[...]

LET WE[...]

Met referte aan de annonce voorkomende in de [...] *vasche Courant* van 9 dezer, betrekkelijk de ven[...] van aanstaande Vrijdag den 15 dezer, berigten de [...] dergeteekenden dat de goederen welke bij die gele[...] heid zullen worden opgeveild, hoofdzakelijk bestaa[...] een dezer dagen alhier direct van Frankrijk aange[...] factuur Parijsche artikelen allerlei aard en van den [...] sten smaak.

Zij vestigen de aandacht van het Bataviaasch pu[...] op die vendutie en noodigen hetzelve uit de goe[...] Woensdag en Donderdag aanstaande te bezigtigen.

(514) B. SANIER, SUERMONDT & C[...]

BATAVIA, 11 Julij 1853.

De Ondergeteekenden zullen op Dingsdag den 1[...] dezer op Vendutie verkoopen:

6 Kisten Parfumerien, Kramerijen, Speel[...] Galanteriewaren, Eau de Cologne, enz. Witte [...] Terpentijn Zeep, Spiegels, Schilderijen, Muurst[...] met een en twee Armen, puike Boter, Leuvensch [...] 2 kisten Provisien van het Merk ***J. F. AL[...] DINCH THYM***, als: Vleesch, Saucys de Bo[...] en Groenten, Gesloopt Blad Koper en IJzerwe[...] voor rekening van belanghebbenden een partij [...] **LANTEN, DIAMANTEN en GOUDWER[...]**

(523) A. VAN OMMEREN & [...]

Op Woensdag den 20sten Julij aanstaanden zal [...] de ondergeteekenden Vendutie worden gehoude[...] huize van den heer *C. H. F. Riess*, op Tana[...] nabij gang Scott van eene zeer fraaije en uetten[...] del, bestaande uit een keurig bewerkt Massief [...] hout Ameublement bekleed met Blaauw Satijn [...] een dito van Massief Palisander hout; voorts [...] Fauteuils, Stoelen, Consoles, Tafels, Kasten [...] fels, Knapen, Ledikanten, Spiegels, Schilderijen [...] pen, een Piano, Serviesen, Zilver-, Pleet- en [...] werk.

Wijders Elegante Rijtuigen, een Engelsche [...] goede Wagentuigen, een span Sidney, een sp[...] kassaren en een span Sandelhout Paarden, alle[...] fect gedresseerd en in uitmuntenden staat,

Daags te voren voor een ieder te bezigtigen [...] morgens 8 tot 's middags 12 uren.

(522) GEBR. ROSELJE & [...]

Op Donderdag den 21 Julij, zal door [...] Boekhandelaar *H. M. van Dorp* des avo[...] 7 ure in de Societeit DE HARMONIE [...] worden verkocht:

EENE BELANGRIJKE VERZAMELING BOEKW[...]

waaronder *zeer merkwaardige Stukken betrekk[...] bende op de Geschiedenis van den Indischen A[...]* alsmede vele andere over *Japan*, *China*, enz. [...] les nagelaten door Mr. *Dirk*, *Wouter*, *Jacob*, *Baron van Lynden*, in leven resident van Timo[...]

De ondergeteekende van hier vertrekk[...] zoekt allen die iets van hem te vorderen hebben, [...] rekeningen voor den 20sten dezer in te zenden.

(518) C. H. F. RIESZ, *Tana-Ab[...]*

Van af ultimo Julij zullen geene bestellingen [...] kleermakerij meer worden aangenomen.

(505) BRANDON & ME[...]

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Woensdag 13 Julij 1853, No. 55.

ZEETIJDINGEN.

Aangekomen.

Brouwershaven, 5 Mei, stad Thiel, W. B. Derks, v. Batavia.
9 Menado, P. A. Schaap, v. Batavia.
10 Schelde, P. van Duin; Cortgene, J. A. Scott; Constantia. C. J. Kaleshoek; Vertrouwen, P. G. Pott, allen van Batavia.
20 Australia, R. A. Tange, v. Batavia. laatst van de Kaap de Goede Hoop.
Hellevoetsluit, 9 Mei. Koophandel P. L. Dupain, v. Samarang.
12 Id. Elisabeth, M. A. Overgaauw, v. Batavia.
Texel, 7 Mei. Willem & Carel, T. de Meester, v. Batavia.
9 Admiraal de Ruyter, G. M. Titsing, v. Passoeroean Java, L. Tok, van idem.
10 Mentor, D. J. Zeylstra, Jan van Brakel, W. L. Eaink, Julie Claire, H. A. Bözier, v. Probolingo, Dorothea, H. Visser, v. Banjoewangie.
13 Argo, B. J. Scherpbier, v. Batavia.
15 Wilhelmina Lucia, P. J. Carst, v. Banjoewangie. Jacoba Helena, J. M. Pfeil, van idem.
Zierikzee, 10 Mei, Zwaluw, E. N. F. van Wulven, v. Soerabaya, Paulina, B. J. Post, v. Patjitan.

Vertrokken.

Hellevoetsluis, 10 Mei. Pio Nono, J. D. Nordlohne, Julia, J. Teygeler, beiden n. Londen en Australie.
12 Jacoba, F. J. Bource Wels, n. Batavia.
21 Weltevreden, H. Teerling, Batavia. J. A. Bartholomeus, beiden n. Batavia.
Texel, 3 Mei. Marianne, R. R. Tjebbes. n. Swansea enz.
12 Zeevaart, J. A. Knaap, n. Batavia. Peking, K. Leonhard, n. Swansea enz.
14 Inmagonda Sara Clasina, J. Snoek, n. San Francisco.
16 Luitenant Admiraal Stellingwerf, M. C. Mispelblom Beijer, n. Batavia.
21 Lodewijk Anthony, M. de Wijn, n. Melbourne.
Zierikzee, 18 Mei. Elisabeth & Johanna, J. A. Ballot, n. Hartlepool en Singapore.

Zeilklaar.

Hellevoetsluis, Maria Anna, L. G. Verbeek, n. Batavia. Proteus, L. van Wagtendonk, via Java n. China.
Nieuwe Diep, Anna & Christina, J. C. Joon. Goede Vertrouwen, F. C. H. Kock, beiden n. Batavia.

Vreemde Havens.

Londen, 2 Mei. Vijf Gebroeders. Dekker, n. Port-Philip. vertrok den 4den v. Deal,
4 St. Michael, Plenzinga, n. Hobart-Town. Factory, Jansen, n. Port-Philip. vertrokken beide den 5den van Deal.
13 Californie, Jaski, v. Rotterdam. Pio Nono, Nordlohne, v. idem. in lading n. Hobart-Town. Julie, Teijgeler, v. idem. in lading n. Melbourne. In lad. Batavia, Verhey, no. Batavia.
14 West. Jones, n. Batavia. zeilde den 18den v. Deal.
Bij *Deal*, 19 Mei. Emma, ... v. Samar, n. Bremen.
20 Marquis of Bute, Hutton, v. Batavia n. Londen. Waterloo, van Epen, v. Banjoewangie n. Amsterdam.
Bij *Dover*, Jacoba, Bource Wells, v. Rotterdam. naar Batavia.
Bij *Bevesier*, 13 Mei. Zeevaart, Knaap. v. Amsterdam n. Batavia.
19 Ida Wilhelmina, van Weylandt, v. Banjoewangie, n. Dordt.
Portsmouth, 4 Mei. Jeannette. Visser, (v. Hartlepool n. Ceylon na geëindigde reparatien.
19 Gelderland. van Oosteroom, v. Batav. n. Amster...
Bij *Falmouth*, 17 Mei. Triton, Olie. v. Batav. n. Ams...
Liverpool. 2 Mei. Prins Maurits, Bart. n. Sydney.
3 Henriette Clasina, Hagen. n. Batavia.
5 Henrica, de Boer, n. Batavia. In lad. Willem Erns... Doornik. n. Sydney.
6 Maria Catharina, Poel, v. Amsterdam, in lad. na... Sydney.
7 Zeemanshoop, Duinker, v. Amsterdam, in lad. na... Sydney.
10 Watergeus, Kramer, n. Sydney. Koning Wille... II. v. Dyk Menkman, n. Melburne. In lad. Jan Pi... ters Koen, Verloop, n. idem. William Frohie, Caig, ... Batavia en Singapore.
12 Javaan, Teensma. Elise en Henriette, Detering, be... den v. Amsterdam. In lad. Adelaar, Boulet. Gebro... ders, Flik, beiden n. Sydney.
18 Zeilkl. Mary Goddard, Koens. n. Melbourne.
Cardiff, 10 Mei. Willem I. Nietfeld, n. Shanghay.
13 Louis, Hönig, n. San Francisco.
14 Johanna Jacoba, van der Horst, n. San Francisc...
Royan, 30 April. Triton, Heinrich, n. Indien.
Bremerhaven, 17 Mei. Augusta, Langenberg, n. Bata...
Frederikshald, 8 Mei. Arend. Has, v. Havana.
Stockholm, 9 Mei. Stockholm. Berns. v. Batavia.
Elseneur, 8 Mei. Carll. Tarras. v. Batav. n. Stocholo...
St. Helena, 21 Maart. Vrouw Johanna. van der Vee... voor wijlen van der Hoeven, v. Batavia n. Rotterdar... Artileur, Blaisot, v. Samarang n. Havre. allen hebbe... hunne respective reizen vervolgd.
25 Otto, Flens, v. Batavia, vertrok den 26sten n. Rot...
Boston. 30 April. Glen Huntley. Putt, v. Batavia.
Buenos-Ayres, 16 Maart. Urania, Klein. n. Oost Indie...

Schepen in Lading.

Rotterdam. naar Batavia, Catharina, G. L. Gortman... naar idem Abei Tasman, J. Hensing.
Amsterdam, naar Batavia. Telegraph. J.B. Rolof... naar idem. Prins Frederik der Nederlanden, P. Huid... koper. naar idem en Samarang, Jacoba en Christin... J. C. Berk. naar idem en idem, Stad Nijmegen, P. W... B. Melink. naar idem en idem en Soerabaya, Anna M... ria Henriette, H. F. Zeylstra. naar Samarang, Cesar, ... Hooglandt. naar Melbourne en Port-Philip, Phoebu... C. F. Beck. naar idem en Sydney, Amerika, D. Schu... mer.

Kort Handels-erigt.

Rotterdam, 22 Mei. Hoewel sedert onze vorige ... levendigheid in den handel niet groot te noemen w... bleef de markt echter in eene goede positie. De prijze... voor de meeste artikelen hielden zich goed staand... en zijn voor Suiker mede niet slimmer; de door ... N. H. M. op 12 dezer gehouden veiling liep bove... verwachting gunstig af. Ook met Koffij is het wed... ferner geworden. Speculatiegeest heeft zich weder ni... geopenbaard, hetwelk trouwens veel is toe te schrijve... aan den hoogen stand der meeste hoofdartikelen. H... geld blijft steeds ruim en tot lager koers te bekomen.
Koffij. Daar de houders sedert onze vorige steeds fer... bleven en over het algemeen weinig aangeboden, hee... eene iets vermeerderde kooplust in de laatste dagen o... dadelijk weder tot eene prijsverbetering geleid welke ... ½ c. is aan te nemen. De noteeringen zijn thans a... volgt: Java bruin 35½ à 36 c., geelachtig en geel 3... 34 c., blank 30½ à 31 c., ordinair groen en fijn blaau... 30½ à 35 c., ordinair à goed ordinair 29½ à 30 c.
Suiker. De verkoopen die te vermelden zijn in d... artikel bestaan uit de zeilende ladingen per Doelwijk e... Azia te wachten te zamen 10,000 picols Java tot onbe... kende prijzen (welke weinige dagen voor de N. H. M... veiling van 12 dezer plaats vonden) benevens 220 k... grof stoomsuiker No. 11 tot *f* 35.— N. H. M. conditi... vroeger per Graafstroom aangebragt en 220 per Nick... rie Suiker.
Rijst. Rijst bleef op vaste prijzen. De vracht vo... Duitschland bleef nog steeds hoogst gering.
Specerijen. Peper vast met weinig omgang op 22 ... 22½ c. gehouden. Fijne Specerijen genoegzaam gehe... zonder omgang en nominaal op 210 c. Voor Noten... muscaat No. 1 en 205 voor Foelie. Nagelen mede zo... der vraag en Amboina op 40 à 44 c. te noteeren. V... Java Kaneel werden 143 pakken van particulieren aa... voer per Albasserdam uit diverse kwaliteiten bestaan... tot onbekende prijzen verkocht.
Java tabak. Zoo als vroeger gemeld. werden op 1... dezer de aangevoerde partijen per Athenian, te zame... 2153 pakken, geveild, en was de stemming zeer flauw en lusteloos te noemen, hetgeen uit de onderstaande a... loop blijkt: 1007 pakken hoofdmerk VDS werden ve... kocht van 23½ tot 93½ c., dooreen circa 42 c.; 3... pakken hoofdmerk HS, hiervan werden 101 pakken b... schadigd verkocht van 34½ tot 46½ c., 47 pakk g... zond verkocht tot 32 c., 41 pakk. gezond opgehoude... tot 43 à 44 c., en 152 pakk. niet geveild. terwijl v... de 805 pakken hoofdmerk GG. (Gijsing). 491 pakk. b... schadigd verkocht werden van 31 tot 110 c., 164 pak... gezond verkocht van 35½ tot 115½ c. en 150 pak... gezond opgehouden op 30 tot 61½ c. waarvan lat... nog uit de hand werd afgedaan.
Nog werden op 12 dezer geveild 581 pakken Aky... tabak, waarvan echter slechts 26 pakk. zijn verkoc... tot 20 c., terwijl het restant tot 20 à 22 c. is opg... houden of niet geveild.
Huiden. De handel is stil doch de houders blijven fer... gestemd en vorderen naar kwaliteit van 40 à 43 c. vo... goede Oost-Indische Huiden. Verkocht zijn 500 buffe... per Albasserdam prijs geheim denkelijk tot 20 c. ben... vens 1548 stuks Bali, aangevoerd van Londen tot onb... kend gebleven prijs.
Java Indigo en Cochenille bleven in eene vaste stem... ming doch bijna zonder omgang.
Gum Damar zeer stil; tot 50 c. zoude te koopen zij... Gum Elasticum steeds gevraagd naar zonder voorraa... dit artikel zou coulant en goed te realiseren zijn.
Bindrotting blijft veel gevraagd.
Batavia Arak. De afdoeningen in dit artikel hebb... zich sedert onze vorige bepaald tot den verkoop van... leggers aanvoer van 1852 per Sara Lydia tot gehe... gehouden prijs, men gist boven de *f* 140. Ook is n... bekend geworden dat de 75/1 en 50/2 leggers aangevoe... per Constantia, reeds zeilende waren afgedaan; de pr... is echter mede geheim gebleven.

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Naar.
Julij 8	Nederlandsch	van der Palm	R. Ogterop	Batavia	7 Julij	Rotterdam
» 9	Engelsch	Portia	J. Campbell	Sunderland		Singapore
» .... —	»	Regina	G. H. Queenton	Singapore	19 Junij	Bombay
» 10	Nederlandsch	Sonbury	H, Evers	Cardiff	10 Maart	Manilla
» .... —	»	Loopuyt	C. C. Boumeester	Batavia	8 Julij	Schiedam
» 11	Engelsch	John Knox	J. Munro	London	8 April	Shanghai
» 8	»	Allison	A. Marshall	Melbourne		Singapore

Aangekomen Schepen te *Batavia.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Agenten.
Julij 8	Amerikaansch	Lady Arabella	Grant	Singapore	14 Junij	Metzendorff, Wilmans en co.
» 9	Nederlandsch	Z. M. stooms. Batavia	luit. t/z. 1 kl. v. d. Moore	»	5 Julij	
» .... —	Nederl. Indisch	Kim Tiang Hoat	Oepek Waij	Banjermassing	25 Junij	
» .... —	Engelsch	Palestina	Grug	Samarang	5 Julij	Maclaine, Watson en co.
» 11	Bremer	Baltimore	Jacobs	Australie	28 Junij	Bahre, en Kinder
» .... —	Engelsch	Champion	Welig	Port-Philip	9 »	Hunter, Houghton en co.
» .... —	»	Amazon				Maclaine, Watson en co.
» .... —	Fransch	Jules Cezard	Gachet	Bordeaux	22 Maart	Busing, Schöder en co.
» .... —	Nederl. Indisch	Ooy Sinjo	Poa Isoe	Cheribon	9 Julij	

Vertrokken Schepen van *Batavia.*

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
Julij 9	Nederlandsch	Prinses Marianna	Rietmeyer	Cheribon
» .... —	Nederl. Indisch	Carolina	Graswinckel	Sumanap
» .... —	» »	Orestes	Gouw Andjiang	China
» .... —	» »	Justina	Deibel	Samarang
» .... —	Arabiesch	Jadul Karim	Sech Baradja	»
» .... —	Engelsch	James Turcan	Alester	Singapore
» 11	Nederl. Indisch	stooms. Ambon	Hugenholtz	Padang
» .... —	» »	stooms. Java	Worthington	Singapore
» .... —	Nederlandsch	India	Ryken	Soerabaya
» .... —	»	Rembrandt van Rhyn	B. Grivel	Amsterdam
» .... —	»	Jacqueline eu Elisa	de Haas	Tjilatjap
.... —	Nederl. Indisch	Alnoer	Baharmoes	Samarang
» .... —	Fransch	Sophie Cezard	Dnhamel	»
» .... —	Engelsch	Candahar	Coss	»
» .... —	»	John Patchett	Stapleton	Sydney
» .... —	»	Chandanagora	Edwards	Madras
» .... —	Nederl. Indisch	Generaal Chassé	Rehling	Port-Philip

In lading liggende Schepen te *Batavia.*

Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	Schouwen	van Reede	Soerabaya	Maclaine, Watson en co.
»	Willem III *	van der Burg	Samarang	B. Kopersmit en co.
»	Vier Gebroeders	van der Meulen		»
»	Dyonisia Catharina	Jaski	Soerabaya	Paine, Stricker en co.
»	Heilige Vincentius van Paulo *	Leeflang	Nederland	de Woerdt, Ruyl en co.
»	Nagasaki *	Bunnemeyer		van Ommeren, Rueb en co.
»	Vriendschap	Schuchard	Nederland	»
»	Ternate	Cars	»	»
»	Maria Adriana	van der Held	Soerabaya	Jacomettie en Landberg
Nederl. Indisch	Zeelust	Sech Talap	Singapore	Coulster
» »	Marzoek	Sech Soenkap	Soerabaya	Coulster
» »	Fathool Moebarak	Kasjan		
» »	Oey Sinjo	Kwik Samiang		
» »	Lachmadie	Sech Sahak	Indramayoe	Coulster
» »	Ádrak Kool Hair	Koenin Moestaher	Samarang	
» »	Bacht Mastora	Said Alhabassy		
» »	Naim Balhair	Sech Fagie		
» »	Pasekan	Tan Pikgiok		
» »	Blora	Holtz		
» »	Kim Teksin	Kwee Tjangseng		
» »	Kim Tiang Hoat	Oepak Way		
» »	Oey Sinjo	Poa Isoe		
» »	Ellen	Lebert	Samarang	John Pryce en co.
» »	Fathoor Rachman	Said Asegaf		
» »	Jane Serina	Brodie		Adam en co.
Engelsch	Jenny Lind	LLoyd	Hobart Town	Maclaine, Watson en co.
»	Jane	Henderson	Australie	»
»	Palestine	Grag		»
»	Amazon			»
»	Isle of Skye	Cowes	Singapore	Pitcairn, Syme en co.
»	Glendaragh	And. White	Cork	»
»	Nemesis	Hamilton	Singapore	»
»	Derwent	Sardine	Port-Philip	Hunter, Houghton en co.
»	Champion	Welig		»
»	Leander	Johnston	Swan-rivier	W. Anderson, Tolson en Co.
Amerikaansch	Lady Arabella	Grant		Metzendorf, Wilmans en co.
»	Minstrel	Potter		Paine, Stricker en co.
Russisch	Sylphide	Idman	Nederland	»
Belgisch	Atalante	Veuts	Antwerpen	Busing, Schroder en co.
Deensch	Otto	Grounbeck	Cowes	Metzendorf, Wilmans en co.
Hamburgsch	Christiaan	Bender	Macassar	Bahre en Kinder
Bremer	Baltimore	Jacobs		»
Fransch	Jules Cezard	Gachet		Busing, Schröder en co.

De Nederlandsche Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *.

AANGEKOMEN PASSAGIERS.

Met Z. M. stooms. *Batavia:* de heeren *Impay.* — *W. Wermuth.* — *P. van Amstel.* — *Z. M: troepen.*

Met het N. I. schip. *Kim Tian Hoat:* de heer *P. A. Anthonyss.*

Met het N. I. schip *Oeij Sinjo:* de heer *D. O. Burgemeester.*

Met het Fr. schip *Jules Cesar:* de heer *Giranveau.*

VERTROKKEN PASSAGIERS.

Met het N. I. stooms. *Java:* de heeren *J. Sparker.* — *M. Bonhote.* — *Z. M. troepen.*

Met het N. I. stooms. *Ambon:* de heeren *F. Cramerius. en echtgenoot.* — *J. W. H. Smissaert.* — *R. Zoutman.* — *S. Serle.* — *Starrock.* — *Jhr. M. E. A. J. D. Dibbets.* — de inlandsch gepens. majoor titulair *Noto Prawero en volgelingen.* — *Z. M. troepen.*

Met het Ned. schip *India:* de heeren *A. Duyshart en echtgenoot.* — *A. L. M. Bekking.* — mejufvr. *Duyshart.* — mejuvr. *C. F. B. Pasque.*

Met het Eng. schip *John Patchett:* de heeren *O. K. van der Meer Mohr.* — *G. N. Buyn.*

Met het N. I. schip *Generaal Chasse:* de heeren *G. G. Batten.* — *W. B. Ihnen.* — *F. Mansfield.*

Handelsberigten.

Aanvoer.

Van Singapore per amer. schip *Ladij Arabella* kapt. Grant.

1250 zakk. tarwe. *Adam en co,*
613 balen gambier. 155 zak suiker. 428 kn. sago. 1 partij sapanhout 72 kisten kassia. 45 do. bruine sago. 2541 zak zwt. peper. 32 do wit do. 3823 bossen rotting. 2723 ps. hoornen 2 kn. chin. inkt. 2 do. do. papier. 1 pak kleeding stukken. 2 zakk. koffij. 1 led. kist. *lad. voor. Hamburg,*

Van Bandjermassing per ned. ind. bark *Kim Tianghoat* gez. Oe Pikwaij.

4 corg. rotting matten. 2 kn. wit linnen, 31800 bos rotting. 1000 ps. kadjang matten. 150 do. aardewerk. 5900 stellen do. *de Gez.* $3^{12}/_{100}$ java kopergong. 2 corg. led. kisten. $1^{1}/_{2}$ do. blikk. trommels. 1000 ps. bamb. kamm. 40 corg. sigaar doozen. 2 pic. chin. laxa. 2 do, do. valsche coralen. 16 catj. koperdraad. 15 st. bat. doeken 18 doz. eur. speelkaarten. *Tan Tiamsoen.*

Uitvoer.

Naar Nederland via Tjilatjap per ned. schip *Jacqueline en Elise* kapt. de Haas.

200 pic. tin. 40 do. rotting, *N, H. M.*
1 vatj. boter. 2 vaten brood. 2 do. groene erwten. 2 do. gort. 3 do. zout vleesch. *Kessler.*
2 vn. spek. 1 vat vleesch. *Paene Stricker en co.*
1500 vloersteenen. 1 kt. glazen ruiten. 16 coll. bier. 1 md. selserwater. 10 vs. boter. 1 kt. sigaren. *John Pryce en co.*
1 do. glaswerk. 3 do. divers. *v. d. Broek.*
3 pic. hoepel ijzer. *H, Plump.*
10 kn. wijn. 5 vn. bier. 2 kn. provis. 20 vs, boter. 2 staven ijzer. 2 vn. wijn. 1 vat bier. 5 coll. divers. *v. d. Broek en co.*
1 kt. zadels. 12 tafel kleeden. 1 kt. edam. kazen. 1 do. stopfleschen 1 do. sla olie. 1 do. messen en vorken. 12 kruid. hoorns. 3 keld. fleschen. 24 hagel zakk. 1 pul azijn. 1 tromm. kleederen. *Vaupel en co.*

Naar Samar. via Tagal per ned. ind. schip *Justina* kapt. Derbel.

45 ton. olie. *Oeij Tiangdjoen.*

Naar Soerabaya per ned. ind. bark. *Marzoek* gez. Sech acht. bin. Ydroes bin Schap.

3000 st. vloer steenen. 1 wagen. *Oeij Kimtjiong.*
3 vn, bier. 1 kt. aardewerk. 1 vat porcel ein. 4 vaten. azijn. 60 vs. boter. 3 ks. haring. 1 do. eaudecologne, *v. Riet.*
1 kt. laken. *E. M. Gumprich.*
25 kn. wijn. 1 do. kramerijen. gebr. *Reeslje en co.*
100 vn. bier. 2 balen. manufact. 1 coll. kat. goederen. 10 kn. gedr. katoen. 4 do. calicots. 4 do. manufact. 1 rijtuig. 1 kt. speelgoed. 1 do. boeken. 4 do. kat. goederen. 12 do. gev. do. 19. gedr. do. *de Weerdt Ruyl en co.*
147 vs. boter. 1 kt. provis. *v. Ommeren Rueb en co.*
250 mn. seltserwater. 38 coll. provis. 21 kn. kramerijen. 2 do. hoeden. *Pandel en Stiehaus.*
1 kt. lampbollen. 1 stel tafel messen. 11 leksteenen. 1 matras. 3 kn. aardewerk. 1 kt. boeken. 1 do. perlen knoopen. 1 do. ijzerdraad, 2 kn. glaswerk. 1 do. aardewerk. 1 do. messen en gereedschapp. 1 ijskist. 3 kn. aardewerk. 17 vn. stolpen. en ijzerwerk. 13 ks. 5 md. champagne. 4 bn. ongeb. drills, 7 kn. staal. 2 do. schilderijen. 3 pak bladkoper. *John Pryce en co.*
500 keld. genever, *E. Moormann en co,*
13 kn. gedr. katoen. 2 do. kain pandjangs. 10 do. adr. rood k[illegible] 2 vn. pleetwerk. *Martin Dyce en co.*
100 vs. boter. 24 zakk. poetjoek. 10 kn. garen. *Arathoon.*
5 dommekrachten. 3 idem. *H. Plump.*
25 bn. drills. 33 kn. kat. goederen. 2 do. idem. 7 do. gewev. sa[illegible] 2 drills. 1 do. kain pandjangs. 5 do. madapoll. *Busing Sch[illegible] en co.*
25 vn. bier, 6 kn. kramerijen. 1 ijzeren brand kast. 2 kn. tjil[illegible] do. modewaren. *Bahre en Kinder.*
2 kisten 2 stuk machinerien. *Reijnst en Vinju.*
25 kn. wijn. 1 vat. do. 1 vs. boter. 1 keld. genever. *v. d. Broek* [illegible]
5 kn. gennua. olie. *Haager en Schuurman.*
87 pic. salpeter. *Metzendorff. Wilmans en co.*
15 kn. madapoll. 1 do. eur. chitsen. 80 catj. awang olie. *Sech* [illegible] *Bakar Jubidie.*
4 kn. chin. speelgoed. 1 do. zijde goederen.

Naar Nederland. via Cheribon per ned. ind. schip *Princes Mari[illegible]* kapt. Rietmeijer.

500 pic. tin. 50 do. sapanhout. 50 do. rotting. *M. H. M.*

Naar Californin per amer. schip *Seneca* kapt. van Hogen.

3035 pik. rijst. 1500 *do.* suiker. 1219 do. koffij. *Paine Stricker* [illegible]

Naar Nederland via Samar. per eng. schip *Candahar* kapt. J. Co[illegible]

1000 pic. suiker. 345 do, koffij. *Pitcairn Syme. en co.*

Naar Sydney per ned, ind. schip *Generaal Chassee* kapt. Rehli[illegible]

117 kn. toeban sigaren. 20 do, java do. *Kapitein.*
130 vs. braudewijn. *Metzendorff, Wilmans en co.*
2 kn. man. sigaren. *Martin Dycé en co.*
25 pic. notenmuscaat. $1/_{4}$ do. java kaneel. $1/_{2}$ do. foelie. 5 kn. [illegible] sigaren. 1 do. tabak. *Morgan Melbourn en co.*
370 pic. suiker. 20 do. do. *MacLaine Watson en co.*
8 kn. zeep. 1 do. schilderijen. 1 do. 1 pendule. 2 do. stolpen. [illegible] eaude cologne. 2 kandelaars. 1 zak kruidnagel. 12 stoelen. 1 [illegible] 10 kn. gember. 1 pic. kruidnagel. *T. B. Jhnen.*
150 keld. genever. *v. Ommeren Rueb en co.*
$10/_{2}$ kn. man. sigaren. 2 do. java do. 2 do. eur. kat. dekens. 2[illegible] flanel. 3 doz. hemden. 10 do. handschoenen. $1^{1}/_{2}$ woll. shawl[illegible] pr. schoenen. 1 kt. solohoed. 1 do. broeken. 24 st. jassen. 1 [illegible] pistolen. *Thomas.*
19 pic. zwt. peper. *Arathoon.*
4 kn. java sigaren. *W. S. v. Slooten.*
20 kn. thee. $125^{77}/_{100}$ pic. koffij. 4 bn. goenie. zakk. 3 kn. ca[illegible] olie. 5 do. sago. 1 do. beng. zijde doeken. 3 ks. thee, 1 kt. c[illegible] 23 blikk. beschuit. 4 kn. solo hoeden. 2 do. siropen. 94 roll. [illegible] touw. 100 pic. zwt. peper. 1200 planken. *M. G. Joakim.*
478 keld. genever. *Tiedeman en v. d. Burg.*
400 pic. koffij. 50 do. kaneel. 11 do. notenmuscaat. 3 kn. schi[illegible] rijen. 1 do. ijzerwerk. *Morgan Melbourn en co.*
700 pic. koffij. *Paine Stricker en co.*
435 st. sing. planken. *Arathoon.*
18 kn. jav. sigaren, *McEwen en co.*

Naar Nederland via. Soerabaya per ned. schip *India* kapt. Ryke[illegible]

500 pic. tin. *N. H. M.*

Naar Nantes via Samarang per fr. schip *Sophie Cezard* kapt. Du[illegible] mel.

50 pic. rotting. 330 do. suiker 6 do. buff. hoorn. 200 do. gom e[illegible] tiek, 75 do. do. damm. 500 buff. huiden. 4 kistj. konfituren. [illegible] thee. 1 mandj. kleinigheden. 2 baaltj. kapas. 2 zakk. koffij. [illegible] pic. tin. 2400 do. gambier. 18 bn. goenie. zakk. *B. Sanier S[illegible] mondt en co.*
2. kn. jap. kleinigheden. *Paine Stricker en co.*

Naar Amsterdam per ned. schip *Rembrand v. Rhijn* kapt. Griv[illegible]

793 pic. [illegible]
400 do. idem. *Tiedeman en v. d. Burg.*
75 pic. rotting. 67 do. gom elastiek. 35 do. do. dammer. *Haag[illegible] Schuurman en co.*
4600 pic. suiker. *O. J. M. v. A. en L.*

Naar China via Sin gapore per ned. ind. bark *Orestes* gez. Gou[illegible] Andjan.

1350 do. olie koeken. 80 pic. rotting. 1738 do. rijst. 133 do. [illegible] niela 18 do. binnenl. kalk. 12 do. djalie rijst. 16 do. dingdi[illegible] 140 catj. buff. aderen. 400 pic. rijst. 5 do. binnenl. kalk. 100 [illegible] eur. wit katoen. 54 pic. rijst. 33 batav. niela. *King Tjauw.*
$1^{1}/_{2}$ pic. notenmuscaat. 3 do. triepang. 3 do. zwt. vogelnetjes. *Go[illegible] Tjoan.*
40 pic, rijst. 860 ps. sp. matten. *de Gezagvoerder.*
60 catj. buff. aderen. $1^{36}/_{100}$ pic. notenmuscaat. *Tan Tjiak.*
20 ton jap. kamfer. *Tjio Kiokkie.*
450 sp. matten. *Kwikbeng,*
300 do. idem. *Lao Kiae.*
250 do. idem. *Oeij Seng.*
1000 do. idem. *Gouw Tjin.*
4200 do. idem. 600 do. do. *Kink Tjauw.*
3470 do. idem. *Oeij Tjong.*
2550 do. idem. 1 catj. vogelnetjes. *Lim Tjong.*
1500 do. idem. *Tjoa Oe.*

Naar Sydney per. eng. schip *John Patchett* kapt. Stapleton.

3737 pic. bruine suiker. 249 st. planken. 50 pic. rotting. 671 [illegible] sago. 335 do. do. meel. 492 pic. koffij. 8 do. kruid nagel. 16 [illegible] notenmuscaat. 6 do. kaneel. $2/_{2}$ oxh. brandewijn. 5 kn. do. po[illegible] 71 pic. rotting. $2/_{2}$ oxh. brandewijn. *Hunter Houghton. en co.*

Naar Samarang per ned. ind. schip *Pilades* kapt. Perrij.

2 ks. kleederen. 500 keld. genever. 10 kn. speelkaarten. *Tiedeman en v. d. Burg.*
10 bn. ongeb. twills. 16 kistj. zuren. 1 vat ijzerwerk. 1 kt. zijde goederen. *Hunter, Houghton en co.*
1 kt. bedsteden. 10 bn. drills. 5 kn. wit. katoen. *Bogaart.*
1 kt. monsters. 15 kn. wit katoen. 1 doos divers. 1 kt. gewev. katoen. *E. Moormann en co.*
5 pic. touw. *Jacomettie en Landberg.*
1008 blokk. spianter. *MacLaine, Watson en co.*
3 ks. sp. matten. *Oeij Tiangdjoen.*
10 kn. madapoll. *N. H. M.*

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUINING.